

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԻՋԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ
ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐԵՐՈՎ սովորող
ուսանողների համար

(Առկա ուսուցում)

ԵՐԵՎԱՆ – 2014

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ.....	5
ԲԱԺԻՆ I.	
ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՄԲ	
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ.....	7
1. Ընդհանուր դրույթներ	8
2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը.....	8
2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները.....	8
2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները	10
2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատատեղը.....	11
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները.....	12
4. Կրեդիտների հատկացումը.....	12
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները	13
5.1. Բակալավրի ծրագիր.....	13
5.2. Մագիստրոսի ծրագիր.....	13
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը.....	14
6.1. Համակարգի հիմնադրույթները.....	14
6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը.....	15
6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը.....	19
6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը	20
6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը.....	21
6.6. Ուսման առաջադիմությունը.....	22
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը	23
8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը.....	25
9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը.....	26
10. Դասընթացների տեղեկագիրքը	27
11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը	28
11.1. Բակալավրի ծրագիր.....	28
11.2. Մագիստրոսի ծրագիր.....	29
12. Կրեդիտների փոխանցումը.....	31
13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը	31
14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները	32
15. Եզրափակիչ դրույթներ.....	32
ԲԱԺԻՆ II.	
ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	33
Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ.....	33

1.	Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը.....	34
2.	Ծրագրի բովանդակությունը	35
2.1.	Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս.....	35
2.2.	Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս.....	36
2.3.	Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս.....	37
2.4.	Հատուկ մասնագիտական կրթամաս	45
2.5.	Կրթական այլ մոդուլներ.....	49
Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ		51
1.	Տեղեկագրքի նպատակը.....	52
2.	Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ.....	53
2.1.	Պարտադիր դասընթացներ.....	53
2.2.	Կամրնտրական դասընթացներ.....	65
3.	Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ.....	69
3.1.	Պարտադիր դասընթացներ.....	69
4.	Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ.....	73
5.	Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ.....	220
6.	Կրթական այլ մոդուլներ	267
ԲԱԺԻՆ III.		
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ.....		279
Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ		279
1.	Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը.....	280
2.	Ծրագրի բովանդակությունը	281
2.1.	Ուսումնական կառուցամաս	281
2.2.	Հետազոտական կառուցամաս	296
Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ		298
1.	Տեղեկագրքի նպատակը.....	299
1.	Լրացական դասընթացներ.....	300
2.	Ընդհանուր պարտադիր դասընթացներ.....	300
3.	Մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ.....	316
4.	Կամրնտրական դասընթացներ	459
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ		508

ՆԱԽԱԲԱՆ

Միտելի՝ ուսանողներ

Հիմնադրման օրվանից ի վեր Երևանի պետական համալսարանի գործունեության ուղեգիծը եղել ու մնում է համալսարանական կրթության բովանդակության և ուսման բարձր որակի ապահովումը: Այսօր ԵՊՀ-ն համազգային և տարածաշրջանային դերակատարությամբ կրթական և գիտամշակութային ինքնավար հաստատություն է, որի հիմնական առաքելությունը գիտելիքի ստեղծումը, զարգացումը և փոխանցումն է: Գլոբալացման արդի ժամանակաշրջանում քաղաքակրթության մարտահրավերները պահանջում են միջազգային չափանիշներին համապատասխան մասնագիտական պատրաստվածություն՝ կրթության որակի և բովանդակության անընդհատ կատարելագործում, բարձրագույն կրթության միջազգային չափանիշներին դրանց համապատասխանեցում:

ԵՊՀ-ում 2007/08 ուստարվանից բոլոր մասնագիտությունների գծով մագիստրոսական ծրագրերը, իսկ 2008/09 ուստարվանից նաև բակալավրի ծրագրերն իրականացվում են կրեդիտային համակարգով: Ուսուցման նոր համակարգին անցնելը բխում է Բոլոնիայի գործընթացի պահանջներից և նպատակ ունի աստիճանական անցում կատարելու ուսման կազմակերպման ուսանողամետ համակարգին, որտեղ ուսման գործընթացի կենտրոնում ուսանողն է՝ իր անհատական կրթական կարիքներով, նախասիրություններով և ունակություններով, ապահովելով ուսումնառության ճկուն ձևերի և անհատական կրթական հետազոծերի իրականացման լայն հնարավորություն:

Կրեդիտային համակարգի ներդրմամբ զգալիորեն բարելավվել է ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքը և աշխատաձևվայր, հիմնավորված կերպով թեթևացվել լսարանային բեռնվածությունը, կրճատվել դասավանդվող առարկաների քանակը՝ իրատեսական նախադրյալներ ստեղծելով ձեր ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքի հնարավորությունները մեծացնելու, ուսումնական ծրագրերը լավագույնս յուրացնելու և դրանցով սահմանված կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար:

Համալսարանում ներդրված կրեդիտային համակարգն ամբողջությամբ համատեղելի է Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման եվրոպական համակարգի (ECTS) հետ, ինչը նորաստեղծ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ձեր ակադեմիական շարժունության (ուսանողական փոխանակումներ, ուսումնառության ժամանակահատվածներ օտարերկրյա բուհերում, կրթության շարունակում ավելի բարձր աստիճանում և այլն) ընդլայնման և որակավորումների ճանաչման դյուրացման գրավականն է: Իսկ դա կընդլայնի ձեր ապագա կարիերայի և մասնագիտական աշխատուժի գլոբալ շուկայում աշխատանք գտնելու հնարավորությունները:

Կրեդիտային համակարգի ներդրումը համալսարանում մեկնարկած լայնամասշտաբ կրթական բարեփոխումների սկիզբն է միայն, բարեփոխումներ, որոնք պայմանավորված են ոչ միայն Բոլոնիայի գործընթացի պահանջների ձևական կատարմամբ, այլև համալսարանում ծրագրային բարձր չափորոշիչների պահպանման և ուսման որակի բարձրացման նպատակադրությամբ, ինչի հիմնական չափանիշը մեր շրջանավարտների մասնագիտական աշխատանքով ապահովվածությունն է: Համալսարանը տարեցտարի խորացնելու և ընդլայնելու է կրեդիտային համակարգի գործառնությունները՝ ձեզ համար կրթական ընտրության առավել ընդլայնված հնարավորություններ ապահովելու նպատակով:

Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ներկա ուղեցույցը պարունակում է ձեզ համար օգտակար տեղեկատվություն կրեդիտային համակարգի հիմնադրությունների, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և գիտելիքների ստուգման ու գնահատման նոր կարգի, ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքի, բովանդակության և աշխատածավալների, ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների և դրանցով նախանշված կրթական արդյունքների վերաբերյալ:

Հաջողություն և ամենայն բարիք եմ մաղթում ձեզ:

ՌԵԿՏՈՐ՝ Ա. ՄԻՄՈՆՅԱՆ

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՄԲ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. Ընդհանուր դրույթներ

- 1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Երևանի պետական համալսարանում բակալավրի և մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:
- 1.2. Կարգը ներառում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:
- 1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի Բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում:

1. *Կարողությունը* գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:
2. *Կրթական արդյունքն* այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը գույակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:
3. *Կրթական (ուսումնական) մոդուլը* ուսումնական ծրագրի ամենավոքոր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:
4. *ECTS կրեդիտը* դասընթացը (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

1. *ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.*

ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,

կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),

կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված էլքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,

ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,

կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),

կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:
2. *Կրեդիտային համակարգը* ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:
3. *Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը* միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:
4. *ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.*

կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,

- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,
- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների էլքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները երկուսն են՝

ա) կրեդիտների փոխանցում.

այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատաձավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ:

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. Կրեդիտների փոխանցման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատաձավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. *Կրեդիտների կուտակման* գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ էլնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,
- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատաձևավոր

1. ԵՊՀ-ում բակալավրի և մագիստրոսի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:
2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այդմ, կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ, բացառությամբ բակալավրի կրթական ծրագրի 8-րդ կիսամյակի, որի տևողությունը 8 շաբաթ է:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 ակադեմիական կրեդիտի:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը կազմում է 24-30 ժամ², իսկ մագիստրոսի կրթական ծրագրում՝ 14-18 ժամ³:

² Առանց ֆիզդաստիարակության պարապմունքների:

³ Առանց լրացական դասընթացների:

6. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:
7. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:
8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 240 կրեդիտ է, իսկ մագիստրոսի ծրագրինը՝ 120 կրեդիտ:

3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝ ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում, բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

4. Կրեդիտների հատկացումը

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատածամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է⁴, կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:
3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որպեսզի դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:
4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

⁴ Տե՛ս, մասնավորապես, դասընթացների կրեդիտատարության հաշվարկի սխեմաները 2007 թ. ԵՊՀ ՏԿրեդիտային համակարգով բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը՝ փաստաթղթում:

5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները

5.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային *միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)*⁵ պետք է կազմի առնվազն 9,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորումն (ամփոփիչ քննություն, ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 9,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:
3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 36 կրեդիտ *հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից* (այդ թվում՝ 4 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ *մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից* (ներառյալ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:
4. Մնացած առնվազն 174 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

5.2. Մագիստրոսի ծրագիր

1. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ուսանողը ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնագիտական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային *միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)*⁶ պետք է կազմի առնվազն 12,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորումն (մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 12,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:

⁵ ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

⁶ ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն առնվազն 6 կրեդիտ՝ *ընդհանուր դասընթացների կրթամասից*, և 48 կրեդիտ՝ *հետազոտական կառուցամասից*;
4. Մնացած կրեդիտների (մինչև 66) բովանդակային կազմը սահմանվում է *մասնագիտական պարտադիր կրթամասով և կամընտրական դասընթացներով*՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր ծրագրի համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 18 կրեդիտ հատկացվում է կամընտրական դասընթացների ձևով որոշակի ուղղությամբ անհատական ուսուցում իրականացնելու համար):

6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

6.1. Համակարգի հիմնադրույթները

1. ԵՊՀ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝ ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, իրանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,
 - բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որ-պես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունաբար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը՝ գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարբեր բաղադրիչները:
2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.
 - ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,
 - բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),
 - գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում, ինչը ենթադրում է դասընթացի կամ կրթական մո-

դուլի համար սահմանված կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերման մակարդակի գնահատում,

- դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:
- 3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝ ա) *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ*, բ) *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ*:

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Բակալավրի կրթական ծրագիր

Բակալավրի կրթական ծրագրում յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում կարող է ներառվել *եզրափակիչ գնահատումով* առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

- 1. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացը* քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն:
 - ա) Ընթացիկ քննությունները հիմնականում անցկացվում են գրավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև բանավոր՝ ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների բնույթից: Քննության բանավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ:
 - բ) Եզրափակիչ քննությունը հիմնականում անցկացվում է բանավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև գրավոր՝ ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների բնույթից: Քննության գրավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ:
- 2. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը (Գ_{արդ.}) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝ ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության

Գ_{մաս.} միավորը որոշվում է *աղյուսակ 1-ում* բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան.

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը (%)	Հատկացվող միավորը
90-ից բարձր	2
80-90	1
<80	0

Օրինակ 1. Եթե 32 լսարանային ժամ աշխատածավարով դասընթացից ուսանողն ունի 15 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$\left(\frac{15}{32} \right)$$

$$| \times 100\% = (1 - 0,47) \times 100\% = 53\%: \text{ Համաձայն աղյուսակի՝ } \text{Գ}_{\text{մաս.}} = 0 \text{ միավոր:}$$

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատածավարով դասընթացից ուսանողն ունի 10 ժամ անհարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$\left(\frac{10}{64 - 4} \right)$$

$$| \times 100\% = (1 - 0,17) \times 100\% = 83\%: \text{ Համաձայն աղյուսակի՝ } \text{Գ}_{\text{մաս.}} = 1 \text{ միավոր:}$$

աղյուսակի՝ Գ_{մաս.} = 1 միավոր:

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների արդյունքներից ($\Sigma \text{Ք}_{\text{ընթ.}}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($\text{Ք}_{\text{եզր.}}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$\text{Գ}_{\text{արդ.}} = \text{Գ}_{\text{մաս.}} + \Sigma \text{Ք}_{\text{ընթ.}} + \text{Ք}_{\text{եզր.}} :$$

Ըստ այդմ, *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁷).

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	Գ _{մաս.}	Ք _{ընթ.1}	Ք _{ընթ.2}	Ք _{եզր.}	Գ _{արդ.}
Միավորը	2	4	4	10	20

⁷ Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0,5 է:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3 և 4 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 8 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 1 + 3 + 4 + 8 = 16$:

3. Լաբորատոր աշխատանքի ձևեր ունեցող եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի ընթացիկ քննությանը ուսանողի մասնակցությունը թույլատրվում է նախորդող ժամանակահատվածում նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների առնվազն 60% կատարողականի (փորձերի կատարում և հանձնում) դեպքում: Հակառակ պարագայում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ընթացիկ քննությանը, իսկ քննական ամփոփագրում նրա անվան դիմաց դրվում է «0» միավոր:
 4. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացը գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգման ձևը ընտրում է դասընթացը կազմակերպող ամբիոնը:
 5. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունաբար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Q_{արդ.}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝ ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն աստիճանից՝ $Q_{մաս.}$, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 2 միավոր: Մասնակցության աստիճանը գնահատվում է համաձայն *աղյուսակ 1*-ում բերված սանդղակի, բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ ստուգումների արդյունքներից ($\Sigma U_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 9 միավոր:
- Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունաբար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{արդ.} = Q_{մաս.} + \Sigma U_{ընթ.} :$$

Ըստ այդմ, *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁸).

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{մաս.}$	$U_{ընթ. 1}$	$U_{ընթ. 2}$	$Q_{արդ.}$
Միավորը	2	9	9	20

⁸ Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլն առնվազն 0,5 է:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 5 և 7 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 5 + 7 = 14$:

6. Գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն *մասնագիտական կրթամասի* բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) գնահատման համար: *Հումանիտար ու սոցիալ-տնտեսագիտական և մաթեմատիկական ու բնագիտական կրթամասերի* բաղկացուցիչ դասընթացների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգարք կամ 20 միավորանոց սանդղակով գնահատվող եզրափակիչ քննություն): Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Ավարտական աշխատանքը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ 11.1. կետի 6-րդ ենթակետում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.2.2. Մագիստրոսի կրթական ծրագիր

Մագիստրոսի կրթական ծրագրում ներառված բոլոր դասընթացները *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ* են, որոնց գնահատման կառուցվածքը, սակայն, մի փոքր տարբերվում է բակալավրի կրթական ծրագրի դասընթացների գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակից:

1. Դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն: Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների անցկացման ձևը դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ղեկանը:
2. Դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Q_{արդ.}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝ ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության $Q_{մաս.}$ միավորը որոշվում է 6.2.1. կետում բակալավրի կրթական ծրագրի համար նկարագրված եղանակով (ուսումնառության անհատական ժամանակացույցով սովորող ուսանողի՝ դասընթացի մասնակցության համար տրվող միավորների քանակը հաշվարկվում է նրա ինքնուրույն աշխատանքի կատարողականի հիման վրա),
 - բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների արդյունքներից ($\Sigma_{քնն.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,
 - գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($Ք_{եզր.}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{արդ.} = Q_{մաս.} + \sum \Phi_{ընթ.} + \Phi_{եզր.}:$$

Ըստ այդմ, մագիստրոսի կրթական ծրագրում ընդգրկված դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով).

Աղյուսակ 4.

Գնահատման բաղադրամասը	Q _{մաս.}	Φ _{ընթ.1}	Φ _{ընթ.2}	Φ _{եզր.}	Q _{արդ.}
Միավորը	2	4	4	10	20

1. Գնահատման վերը նկարագրված եղանակը կիրառվում է միայն *ուսումնական կառուցամասի* բաղկացուցիչ դասընթացների (բացի *լրացական դասընթացներից*) գնահատման համար: *Հետազոտական կառուցամասի* մոդուլները, այդ թվում նաև պրակտիկաները, գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Մագիստրոսական ատենախոսությունը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ 11.2. կետի 7-րդ ենթակետում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):
2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ֆակուլտետները, և հաստատվում են ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնամեթոդական վարչություն:
3. Ընթացիկ քննությունները և ստուգումներն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ քննությունների օրը ուսանողն ազատվում է դասերից: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին կամ դասերից հետո՝ ֆակուլտետի դեկանի որոշմամբ:
4. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 17÷20-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 9÷10-րդ շաբաթներում):

5. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է դեկանատ:
6. Բոլոր գրավոր քննությունները և ստուգումները գրանցվում են ուսանողներին տրամադրված սահմանված նմուշի տեսքերում, իսկ գրավոր աշխատանքի ավարտը վավերացվում է դեկանատի կնիքով:
7. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ու ստուգումների գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն գանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև նաև ֆակուլտետի դեկանին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԵՊՀ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 5.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	§Գերազանց՝
13-17	§Լավ՝
8-12	§Բավարար՝
0-7	§Անբավարար՝
0	§Չներկայացած՝
–	§Ստուգված՝ /§Չստուգված՝

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ 18 (գերազ.)):

2. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է §Չստուգված՝, կրեդիտներ չեն տրվում: §Ստուգված՝ գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին *վարկանիշային միավորներ*⁹ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի *միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ)* վրա:

⁹ Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԵՊՀ ֆակուլտետները յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*¹⁰, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:
2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:
3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները¹¹.
 - *գումարային կրեդիտների քանակը*,
 - *գնահատված կրեդիտների քանակը*,
 - *վարկանիշային միավորները*,
 - *միջին որակական գնահատականը*:
4. *Գումարային կրեդիտը (Կ)* կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:
5. *Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ)* գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

$$\text{Կ} = \sum \text{ճ} \times \text{Չ} \text{ , } i$$

6. *Վարկանիշային միավորը (ՎՄ)* յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$\text{ՎՄ} = \sum \text{ճ} \times \text{Չ} \text{ , } i \times \text{Վ} \text{ , } i$$

որտեղ Չ -ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է:

¹⁰ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակները բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերի համար կցված են սույն կարգին (*հավելվածներ 1 և 2*):

¹¹ Տե՛ս ակադեմիական տեղեկագրին կից օրինակը:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5, 4 և 6 կրեդիտանոց դասընթացներից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12, 16 և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝
 $\varphi U = 5 \times 12 + 4 \times 16 + 6 \times 19 = 238$ ՝ 300 հնարավորից ($5 \times 20 + 4 \times 20 + 6 \times 20$):

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ)։

$$\text{ՕձՊ} = \frac{\text{Թ}}{\text{Պ}}$$

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝ $\text{ՄՈԳ} = \frac{238}{15} = 15,87$ ՝ 20 հնարավորից:

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունաբար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա :
2. Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե՝ ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների¹² կրեդիտները:
3. Ուսանողը համարվում է փորձաշրջանի կարգավիճակում, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և ռեկտորատի կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին):
4. Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տևողությունը համընկնում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանի հետ, իսկ մագիստրոսի ծրագրում ուսանողին կարող է տրվել նաև լրացուցիչ ժամանակ՝ դասընթացը կրկնելու համար:

¹²Տե՛ս դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ:

1. Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից: Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ:
2. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներբուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով:

7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը

1. Դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանը որոշելիս հաշվի չեն առնվում հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքում բաց թողնված դասաժամերը, եթե այն հավաստող սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքը կամ դիմումը ներկայացվում է հաճախումները վերսկսելուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
2. Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն այն դեպքում, եթե ուսանողը մինչև քննության օրը ներառյալ հիվանդության մասին գրավոր իրազեկում է դեկանատ, իսկ հիվանդության վերաբերյալ համապատասխան բժշկական տեղեկանքը ներկայացնում է մինչև բուժման շրջանի ավարտին հաջորդող օրը ներառյալ:
3. Ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների կամ ստուգումների արդյունքների վերահանձնում, այդ թվում նաև ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում, չի թույլատրվում:
4. Հարգելի պատճառով ընթացիկ քննությանը կամ ստուգմանը չներկայացած ուսանողը կարող է այն հանձնել հիվանդության շրջանի ավարտից հետո՝ հնգօրյա ժամկետում, դեկանատի կողմից հաստատված ժամանակացույցով:
5. Հարգելի պատճառներով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանում կարող է վերահանձնել այն:
6. Մահմանվում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) երկու շրջան, որոնց ընթացքում ստուգարքների և քննությունների վերահանձնումը կազմակերպվում է միայն քննական հանձնաժողովներով, որոնք ձևավորվում են դեկանի հրամանով:
7. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացի* գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չսպասողոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում բարձրացնում է իր արդյունարար միավորը մինչև անցողիկ 8-ը՝ վերահանձնելով անհրաժեշտ քանակի ընթացիկ ստուգումներ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար միավորը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 1 + 1 + 2 = 4$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է մեկ կամ երկու ընթացիկ ստուգումներ (ըստ անհրաժեշտության), սակայն նրա արդյունաբար միավորը չի կարող գերազանցել անհրաժեշտ նվազագույնը՝ $Q_{արդ.} \leq 8$:

8. Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի գնահատման արդյունաբար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 3 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 1 + 1 + 2 + 3 = 7$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունաբար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 3 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա $Q_{արդ.} = 7 + (5 - 3) = 9$:

9. Եթե մագիստրոսական ծրագրում դասընթացի գնահատման արդյունաբար միավորը գտնվում է 5-7 միավորի տիրույթում, ապա թույլատրվում է դասընթացի վերահանձնում նախորդ կետում բերված պահանջներին համապատասխան, ընդ որում՝ նույն կիսամյակի ընթացքում ուսանողն ունի յուրաքանչյուր այդպիսի դասընթաց վերահանձնելու ընդամենը մեկ հնարավորություն՝ առաջին լուծարքային շրջանում: 4 միավոր և ցածր արդյունք ցուցաբերած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողը պարտավոր է կրկնել դասընթացը:
10. Քննաշրջանի ընթացքում եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներից 3 և ավելի պարտք ունեցող ուսանողները ազատվում են համալսարանից՝ անբավարար ակադեմիական առաջադիմության պատճառով:
11. Ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանում միևնույն դասընթացից 2 անգամ անբավարար ստացած ուսանողները ազատվում են համալսարանից՝ անբավարար ակադեմիական առաջադիմության պատճառով:
12. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակում 2 դասընթաց չհանձնած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողին հնարավորություն է տրվում կրկնել դասընթացները հաջորդ աշնանային կիսամյակում՝ շարունակելով ուսումը: 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ դասընթաց չհանձնած (0-4 միավոր վաստակած) ուսանողը ազատվում է համալսարանից:

13. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:
14. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Ուսումնառության առաջին կիսամյակի սկզբում մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողը ծրագրի ղեկավարից ստանում է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ձևաթերթը, որտեղ նախապես լրացված են ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի բաղկացուցիչ դասընթացները և գիտակրթական մոդուլները՝ բացառությամբ կամընտրական դասընթացների:
2. Անհատական ծրագրում տրվում է դասընթացների ընտրացանկն ըստ ուսման տարիների և կիսամյակների՝ դրանց հատկացված կրեդիտների հետ միասին: Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրի ձևաթերթը բերված է *հավելված 3*-ում:
3. Ուսման առաջին շաբաթում ուսանողն իր ուսումնական խորհրդատուի հետ միասին լրացնում է կամընտրական դասընթացները ուսումնառության իր անհատական ծրագրում, որն այնուհետև հաստատվում է ծրագրի ղեկավարի կողմից և ներկայացվում ղեկանատ:
4. Անհատական ծրագրում ներառված տվյալ կիսամյակի կամընտրական դասընթացներին ուսանողների գրանցումն իրականացվում է համապատասխան ֆակուլտետում: Բոլոր ուսանողները պետք է գրանցված լինեն մինչև տվյալ կիսամյակի 2-րդ շաբաթվա վերջը: Մահմանված վերջնաժամկետից հետո դասընթացներին մասնակցելու բոլոր տեսակի գրանցումները դադարեցվում են:
5. Հետագա կիսամյակների ընթացքում, անհրաժեշտության դեպքում, ուսանողը կարող է փոփոխություններ կատարել ուսումնառության իր անհատական ծրագրի դասընթացների ընտրացանկում՝ նախապես ստանալով ուսումնական խորհրդատուի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը: Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունների ձևաթերթը բերված է *հավելված 4*-ում:
6. Դասընթացի փոփոխությունը կարող է կատարվել նաև մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման նախաձեռնությամբ, եթե տվյալ դասընթացում բավարար թվով մասնակիցներ չեն ընդգրկվել:

7. Անհատական ծրագրի փոփոխությունը ենթադրում է դասընթացի բացթողում, նոր դասընթացի ընտրություն (ավելացում) ընտրացանկում, որի իրականացման ընթացակարգը հետևյալն է.
 - ուսանողը կարող է բաց թողնել իր ընտրած դասընթացը ուսումնական խորհրդատուի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը,
 - տվյալ կիսամյակի 3-րդից մինչև 4-րդ շաբաթվա վերջը բացթողումը ձևակերպելու համար ուսանողը պետք է ստանա նաև դասընթացը վարող դասախոսի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը,
 - ուսանողն իր ընտրացանկում նոր դասընթաց կարող է ավելացնել ուսումնական խորհրդատուի և դասընթացը վարող դասախոսի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը:
8. Նախորդող կրթական աստիճանի մասնագիտության փոփոխությամբ մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների համար ուսումնառության 1-ին շաբաթվա ընթացքում կարող են նշանակվել լրացական դասընթացներ: Լրացական դասընթացներ նշանակելու հարցը համապատասխան հարցազրույցից հետո առաջադրվում է մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի կողմից և համաձայնեցվում մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանման հետ:
9. Ուսանողը պատասխանատու է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ճշտության և ամբողջականության ապահովման համար:
10. Համալսարանն իրեն իրավունք է վերապահում հանել ցանկացած դասընթացի առաջադրումը տվյալ կիսամյակում, եթե դրանում ընդգրկված չեն բավարար թվով ուսանողներ:

9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարը կազմում և ուսանողներին է տրամադրում տվյալ կիսամյակի հետազոտական աշխատանքների պլանը (ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսվող գիտակրթական մոդուլների կազմակերպման ժամանակացույցը):
2. Ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսված գիտակրթական մոդուլների կատարողականի ստուգման համար կիրառվում է ատեստավորում: Գիտական սեմինարի, ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի և պրակտիկաների ատեստավորումը կատարում է մագիստրանտի գիտական ղեկավարը, որը լրացված ատեստավորման թերթիկը անձամբ հանձնում է ղեկանատ:
3. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակի ավարտին ծրագրի համապատասխան հետազոտական մոդուլից ատեստավորում չստացած ուսանողին հնարավորություն է տրվում շարունակելու ուսումը 2-րդ կիսամյակում՝ այդ ընթաց-

քում կատարելով չատեստավորված մոդուլով նախատեսված անավարտ աշխատանքը: 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ հետազոտական մոդուլով չատեստավորված ուսանողն ազատվում է համալսարանից:

10. Դասընթացների տեղեկագիրքը

1. Համալսարանը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է *ԵՊՀ դասընթացների տեղեկագիրք* (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:
2. *Դասընթացների տեղեկագիրքը* նախատեսված է համալսարանում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.
 - ա) ընդհանուր տեղեկություն Համալսարանի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներբուհական հիմնական կանոնները (հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,
 - բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.
 - ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
 - առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,
 - գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.
 - նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի գեղջման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական/լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը

11.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից բակալավրի ծրագրի էլքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի կատարումով և պաշտպանությամբ և ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող մասնագիտական ամփոփիչ քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:
2. Ավարտական աշխատանքի թեման և ղեկավարը ընտրվում և հաստատվում են ավարտական ուստարվա առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում, իսկ աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում:
3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում է ուսումնառության վերջին 4 շաբաթը, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.
 - ա) աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է ղեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն:
 - բ) Ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և այն ներկայացնել լրացուցիչ քննարկման: Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության:
 - գ) Մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում:
 - դ) Ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:
4. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը և մասնագիտական ամփոփիչ քննության անցկացումն իրականացվում են համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:
5. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և մասնագիտական ամփոփիչ քննության գնահատումը կատարվում է *աղյուսակ 5*-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:
6. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	6
2	Ձևակերպման որակը	6
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6
4	Արդիականությունը/տրոյթը	2
	Ընդամենը՝	20

7. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից ավարտական աշխատանքի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՞ս *հավելված 5*):

12. Կրեդիտների փոխանցումը

1. Այլ բուհերից ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրեր կրեդիտ-ները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:
2. Այլ կրթական ծրագրից ԵՊՀ կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են, կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:
3. Այլ բուհում ԵՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԵՊՀ-ի և ընդունող բուհի միջև:
4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ԵՊՀ-ն նշանակում է *ECTS-ի բուհական համակարգող*, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները կանոնակարգվում են առանձին կարգով:

13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:
2. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է ֆակուլտետը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ֆակուլտետի դասախոսական ներուժի համադրումից:
3. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:

4. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ, օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝
 - ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
 - կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
 - կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:
2. Ուսանողն իրավունք ունի՝
 - ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Համալսարանի կողմից առաջադրվող կամ ընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
 - միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
 - փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
 - ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԵՊՀ-ում՝ համաձայն գործող կարգի,
 - հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
 - բակալավրի կամ մագիստրոսի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

15. Եզրափակիչ դրույթներ

Սույն կարգը գործողության մեջ է 2011/12 ուստարվանից՝ ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում ընդգրկված բոլոր ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

II ԲԱԺԻՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Բնագիտական ֆակուլտետը բակալավրի կրթական ծրագրով կազմակերպում է ուսուցում՝ հետևյալ մասնագիտության գծով.

1. «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ»

1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը

Բակալավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է հինգ հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ: Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը բերված է ստորև.

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	36	12
<i>Պարտադիր</i>	32	10
<i>Կամընտրական</i>	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	8	4
<i>Պարտադիր</i>	8	4
<i>Կամընտրական</i>		
Ընդհանուր մասնագիտական	170	39
<i>կուրսային աշխատանքներ</i>	4	2
Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ		
Կրթական այլ մոդուլներ	26	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	266	62

Ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը ծրագրում ըստ ուսումնական տարիների սահմանափակված է հետևյալ չափաքանակներով.

1-ին տարի	2-րդ տարի	3-րդ տարի	4-րդ տարի
30 ժամ*	28 ժամ*	26 ժամ	24 ժամ

* Ստանց ֆիզդաստիարակության ժամերի հաշվառման

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցման, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատաձևալր համապատասխանում է 240 կրեդիտի:

2. Ծրագրի բովանդակությունը

2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍ) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամ-ընտրական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՀՍ պարտադիր դասընթացներ

ՀՍ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ) ¹³	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
1401/B01	Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	32 (8/24/0)	1	Ստուգարք
1401/B02	Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	32 (8/24/0)	2	Քննություն
1704/B01	Ռուսաց լեզու-1	4	64 (0/64/0)	1	Ստուգարք
1704/B02	Ռուսաց լեզու-2	4	64 (0/64/0)	2	Ստուգարք
1602/B01 1608/B01 1604/B01	Օտար լեզու-1 ¹⁴	4	64 (0/64/0)	1	Ստուգարք
1602/B02	Օտար լեզու-2	4	64 (0/64/0)	2	Ստուգարք

¹³ Այսուհետ՝ դ - դասախոսություն, գ - գործնական կամ սեմինար պարապմունք, լ - լաբորատոր աշխատանք:

¹⁴ Անգլերեն, ֆրանսերեն

Անգլերեն, ֆրանսերեն, 1602/B03	Լրացուցիչ լեզվական դասընթաց (Ռուսաց լեզու-3 կամ Օտար լեզու-3)	4	64 (0/64/0)	3	Քննություն
1106/B01	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	32 (24/8/0)	1	Ստուգարք
1106/B02	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	32 (24/8/0)	2	Քննություն
1301/B01	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	64 (48/16/0)	3	Քննություն
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	128 (0/128/0)	1,2,3,4	Ստուգարք

ՀՍ կամընտրական դասընթացներ

ՀՍ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը.

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
1202/B01	Քաղաքագիտություն	2	32 (32/0/0)	4	Ստուգարք
1901/B01	Իրավագիտություն				Ստուգարք

107/B01	Մշակութաբանություն	2	32 (32/0/0)	3	Մտուգարք
2101/B01	Կրոնների պատմություն				Մտուգարք

2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասը նույնպես ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամ-ընտրական:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները.

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
2301/B01	Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	32 (8/24/0)	1	Մտուգարք
0002/B01	Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	32 (24/8/0)	6	Մտուգարք
0002/B02	Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	32 (8/24/0)		Մտուգարք
0901/B01	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	32 (32/0/0)	2	Մտուգարք

2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

Կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) կրթամասը նպատակաուղղված է տվյալ մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Դրա բովանդակությունը, դասընթացների կազմը և դրանց կրեդիտատարությունը բերված են ստորև.

1. «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» մասնագիտություն

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0101/B01	Մաթեմատիկա - 1	6	96(48/48/0)	1	Ընթացիկ ստուգումներ
0903/B02	Երկրագիտություն	2	32(32/0/0)	1	Քննություն
0903/B03	Տեղագրություն գեոդեզիայի հիմունքներով	6	96 (48/0/48)	1	Քննություն
0903/B04	Կադաստրային գործի ներածություն	2	32(24/8/0)	1	Ընթացիկ ստուգումներ
0101/B05	Մաթեմատիկա - 2	6	96(48/48/0)	2	Քննություն
0903/B06	Գեոինֆորմատիկա և	4	80(40/0/40)	2	Քննություն

	գեոինֆորմացիոն քարտեզագրության ներածություն				
0903/B07	Երկրաչափական նիվերիացում	4	80(40/0/40)	2	Քննություն
0408/B08	Ֆիզիկա	4	64(32/0/32)	3	Ընթացիկ ստուգումներ
0903/B09	Հողերի աշխարհագրություն հողագիտության հիմունքներով	2	32(24/8/0)	3	Քննություն
0903/B10	Տախտմետրիական հանույթ	5	64(32/0/32)	3	Քննություն
0903/B11	Քարտեզագրություն	5	80(32/0/48)	3	Քննություն
0903/B12	ՀՀ քաղաքացիական իրավունք	4	48(32/16/0)	3	Քննություն
0903/B13	Տվյալների հենք	4	80(40/0/40)	4	Քննություն
0903/B14	Գեոմորֆոլոգիա երկրաբանության հիմունքներով	6	96 (48/0/48)	4	Քննություն
0903/B15	Թեոդոլիտային և մենզուլային հանույթ	7	112(56/0/56)	4	Քննություն
0903/B16	Բնժեներային երկրաբանություն և գրունտագիտություն	4	80(40/0/40)	4	Ընթացիկ ստուգումներ
0903/B17	Տնտեսագիտություն	3	48(32/16/0)	4	Ընթացիկ ստուգումներ
0903/B18	Քարտեզների նախագծում և կազմում	4	64(32/0/32)	5	Քննություն
0903/B19	Քաղաքաշինություն և բնակավայրերի պլանավորում	3	48(32/16/0)	5	Ընթացիկ ստուգումներ
0903/B20	Գեոէկոլոգիան կադաստրային գործում	5	80(48/32/0)	5	Քննություն
0903/B21	Կառուցապատված տարածքների կադաստր	5	64(32/32/0)	5	Ընթացիկ ստուգումներ
0903/B22	Հանքային ռեսուրսների կադաստր և մոնիթորինգ	5	80(48/32/0)	5	Քննություն
0903/B23	ՀՀ աշխարհագրություն	6	80(40/40/0)	5	Քննություն
0903/B24	Լանդշաֆտագիտություն և լանդշաֆտային պլանավորում	4	64(32/32/0)	6	Քննություն
0903/B25	Գեոդեզիական նշահարման աշխատանքներ	3	48 (32/16/0)	6	Քննություն
0903/B26	Մնշարժ գույքի էկոնոմիկա և պլանավորում	4	64(32/32/0)	6	Ընթացիկ ստուգումներ
0903/B27	Բնական ռեսուրսների կադաստր և մոնիթորինգ	6	96(52/44/0)	6	Քննություն
0903/B28	Լեռնային երկրների ինժեներաաշխարհագրական գնահատումը կադաստրային գործում	5	80 (48/32/0)	6	Քննություն
0903/B29	Քարտեզների ձևավորում և	7	80(48/0/32)	7	Քննություն

	համակարգչային դիզայն				
0903/B30	Կառույցների դեֆորմացիաների ուսումնասիրությունները գեոդեզիական եղանակով	7	80(32/0/48)	7	Ընթացիկ ստուգումներ
0903/B31	Թվային քարտեզագրություն	6	96(40/0/56)	7	Քննություն
0903/B32	Աշխարհագրական տեղեկատվական և	8	120(48/0/72)	7	Քննություն

	<i>հողատեղեկատվական համակարգեր</i>				
0903/B33	<i>Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում</i>	4	48 (32/16/0)	8	<i>Ընթացիկ ստուգումներ</i>
0903/B34	<i>ՀՀ հողային կադաստրի իրավունք և իրավական կարգավորում</i>	6	80(40/40/0)	8	<i>Ընթացիկ ստուգումներ</i>
0903/B35	<i>Տարածքի դիստանցիոն գնդում</i>	4	64 (40/0/24)	8	<i>Ընթացիկ ստուգումներ</i>

Ծրագրի մասնագիտական հատվածում նախատեսված է նաև 2-ական կրեդիտ աշխատաձևավալով կուրսային 2 աշխատանքների կատարում, որոնց արդյունքների ստուգումը իրականացվում է տարբերակված գնահատման եղանակով (թվանշանով):

2.5. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

1. «Քարտեզագրություն և կադաստր» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Պրակտիկա - 1</i>	2	2	<i>Ստուգարք</i>
<i>Պրակտիկա - 2</i>	4	4	<i>Ստուգարք</i>
<i>Պրակտիկա - 3</i>	4	6	<i>Ստուգարք</i>
<i>Անփոփիչ մասնագիտական քննություն</i>	4	8	<i>Քննություն</i>
<i>Ավարտական աշխատանք</i>	12	8	<i>Քննություն</i>

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. Տեղեկագրքի նպատակը

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է բնագիտական ֆակուլտետում իրականացվող «Քարտեզագրություն և կադաստր» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհիվ ողորկավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված էլքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված էլքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ

2.1. Պարտադիր դասընթացներ

1401/B01. Հայոց լեզու և գրականություն – 1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի հնչյունական և բառային առանձնահատկությունները, ոճագիտական հիմնական հասկացությունները, նպաստել խոսքի թերությունների վերացմանը, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրառել ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունական և բառային առանձնահատկությունները.
2. կտիրապետի իր մասնագիտական բառապաշարին, տերմինաբանությանը, կկարողանա գրական հայերենով շարադրել մտքերը, գործնականում կկիրառի լեզվաոճական հնարները.
3. կծանոթանա հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1` Պատմական համառոտ ակնարկ հայերենի զարգացման փուլերի մասին: Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում: Թեմա 2` Հնչյունաբանություն. հայերենի հնչյունական համակարգը: Թեմա 3` Շեշտ, վանկ, տողադարձ. հնչյունափոխություն: Հայերենի ուղղագրության սկզբունքները: Թեմա 4` Բառագիտություն. բառերի ձևաբանական խմբերը: Թեմա 6` Բառապաշար. Դասակարգման սկզբունքները. մասնագիտական բառապաշար. տերմիններ: Հայերենի բառակազմական միջոցները: Թեմա 7` Հայերենի գործառական ոճերը: Թեմա 8` 5-րդ դարի հայ պատմագրությունը: Թեմա 9` Հայ հին և միջնադարյան քնարերգությունը: Գրական երկերի վերլուծություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման վրա:

1401/B02. Հայոց լեզու և գրականություն – 2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերը, ձևաբանական և շարահյուսական ոճագիտության հիմնական հասկացությունները, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին

ուսանողը.

1. կիրառել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները.
2. կկարողանա ճիշտ գործածել քերականական ձևերը, գործնականում կկիրառի ձևաբանական և շարահյուսական լեզվաոճական հնարները.

3. կկարողանա վարել երկխոսություն և բանավեճ.
4. կծանոթանա հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ձևաբանություն. խոսքի մասերի դասակարգումը: *Թեմա 2*՝

Ժամանակակից հայերենի թեքվող խոսքի մասերը: *Թեմա 3*՝ Ժամանակակից հայերենի չթեքվող խոսքի մասերը: *Թեմա 4*՝ Շարահյուսություն.

կապակցման միջոցներ և եղանակներ: *Թեմա 5*՝ Պարզ նախադասություն:

Թեմա 6՝ Բարդ նախադասություն. փոխակերպում և դերբայական դարձված:

Թեմա 7՝ Ուղղակի և անուղղակի խոսք: *Թեմա 8*՝ Ժամանակակից հայերենի

կետադրությունը: *Թեմա 9*՝ Ձևաբանական և շարահյուսական

ոճաբանություն: *Թեմա 10*՝ Ճարտասանական հմտություններ. բանավեճի

արվեստ. երկխոսության վարում և կառավարում: *Թեմա 11*՝ Հայ նոր

գրականության սկզբնավորումը: 19-20-րդ դարերի հայ գրականությունը:

Թեմա 12՝ Հայ նորագույն գրականություն: Գրական երկերի վերլուծություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունն անցկացվում է բանավոր՝ նախաքննական թելադրության դրական արդյունքի դեպքում: Քննատոմսը կազմված է չորս հարցից, որոնցից

յուրաքանչյուրը գնահատվում է 5 միավոր: Առաին երկու հարցերը հայոց լեզվին

վերաբերող տեսական հարցեր են, երրորդը՝ հայ գրականությանը վերաբերող

հարց, չորրորդը՝ գործնական առաջադրանք:

1704/B01. Ռուսաց լեզու-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսություններին,
4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը,

արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: *Թեմա 2*. Բառագիտություն.

պատկերացում բառիմաստի մասին, բառային միավորների հարաբերակցության ձևերը. *Թեմա 3*. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական

միավորները /բառ, ձևույթ/, խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: *Թեմա 4*. Շարահյուսություն. Շարահյուսական միավորները

/բառակապակցություն, պարզ նախադասություն/, նախադասության գլխավոր

անդամները, նախադասության տեսակները ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման

ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքը

անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում

տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

1704/B02. Ռուսաց լեզու-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները,
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինական համակարգին,
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքներին,
4. կկարողանա վերարտադրել մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնել նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
5. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բառագիտություն. դարձվածներ և դարձվածների դասակարգումը:

Թեմա 2. Ձևաբանություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը: Բառակազմություն. բառի ձևականական կազմը: *Թեմա 3.* Շարահյուսություն. միակազմ նախադասություն, միակազմ նախադասության դասակարգումը: Բարդ նախադասություն, բարդ նախադասությունների դասակարգումը: *Թեմա 4.* Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: *Թեմա 5.* Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը. տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

1602/B01. Անգլերեն լեզու -1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (Professional English) հումանիտար և սոց. գիտությունների ֆակուլտետներում, (ուսանողները հանձնել են անգլերեն լեզվի ընդունելության քննություն), ինչպես նաև ընդհանուր անգլերեն (General English) տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում, որտեղ (ուսանողները չեն հանձնել անգլերեն լեզվից ընդունելության քննություն):

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անգլերենի քերականության հիմնական դրոյթներին և բառային ֆոնդին,
2. կձանոթանա մասնագիտական անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անգլերեն լեզվով մասնագիտական ընթերցանության հմտությունների ձևավորում: *Թեմա 2*՝ Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: *Թեմա 3*՝ Հիմնական տերմինների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

1602/B02. Անգլերեն լեզու -2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (Professional English) հումանիտար և սոց. գիտությունների ֆակուլտետներում, ինչպես նաև տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների և պահանջների:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կբերի ունակություն ուսումնասիրել անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ,
2. կկարողանա ընկալել և վերարտադրել իր մասնագիտական ոլորտին առնչվող գրականությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինները ուսումնասիրելու և կիրառելու ունակության զարգացում: *Թեմա 2*՝ Մասնագիտական տեքստի հիմնական բովանդակության ընկալում և վերարտադրում: *Թեմա 3*՝ Մասնագիտական գրավոր խոսքի հիմնական դրույթների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

1608/B01. Ֆրանսերեն լեզու-1 (4 կրեդիտ) Շաբաթական 4 ժամ, գործնական

պարապմունք 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է թարմացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,
2. կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեդային եզրափակում, տեմպ,
3. կհմանա ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծել բառը և նախադասությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchaînement. Liaison. *Թեմա 2*՝ Հաստուկ և

հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: *Թեմա 3*՝ Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: *Թեմա 4*՝ Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: *Թեմա 5*՝ Քանակական և դասական թվական: Քանակական թվականի գործածությունը: *Թեմա 6*՝ Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է գրավոր թեստի արդյունքների և բանավոր հարցման հիման վրա:

1608/B02. Ֆրանսերեն լեզու-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, գործնական

պարապմունք 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերենի հնչյունները, ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,
2. կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարու-նակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատր-վում է 2-3% անձանոթ բառ),
3. կկարողանա գրույց վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա1՝ Գոյական անուն, միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Les funéraires, les entrailles. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը (des coeurs-fleurs, des casse-croute և այլն): *Թեմա 2*՝ Ածականի իմաստի փոփոխությունը կախված նրա դիրքից՝ un homme grand – un grand homme. Անորոշ դերանվանական ածականներ: *Թեմա 3*՝ Հարաբերական դերանուններ, դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ՝ qui, que, dont, ou, le quel և այլն (դասակարգում): *Թեմա 4*՝ Պայմանական եղանակ, կազմությունը և գործածությունը համադաս և ստորադասական նախադասություններում: Ըղձական եղանակ: Մահմանական եղանակը ուրիշի ուղղակի խոսքում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է գրավոր թեստի արդյունքների և բանավոր հարցման հիման վրա:

1704/B03. Ռուսաց լեզու-3 (Լրացուցիչ դասընթաց) (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք 3-րդ

կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնելով ուսանողի լեզվային հմտությունները, ապահովել նրա տիրապետումը մասնագիտական լեզվին և ազատ օգտվելը մասնագիտական գրականությունից:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ազատ կտիրապետի մասնագիտական լեզվի տերմինաբանական

- հա-մակարգին,
2. կկարողանա մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական տեքստեր
 3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով,
 4. կկարողանա կազմել զեկույցներ և ռեֆերատներ մասնագիտական թեմաներով
 5. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստեր տարբեր բարդության:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ոճաբանություն. լեզվի գիտական ոճ, գիտական ոճին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքներ, գիտական կապակցված տեքստի կառուցման միջոցներ՝ բառային, ձևաբանական և շարահյուսական: *Թեմա 2.* Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական կանոնները: *Թեմա 3.* Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրներ. *Թեմա 4.* Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքներ:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց. 1-ին և 2-րդ հարցերը՝ 6-ական միավոր, 3-րդ հարցը /մասնագիտական տեքստի թարգմանություն հայերենից ռուսերեն/՝ 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

1602/B03. Անգլերեն լեզու – 3 (4 կրեդիտ) Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացվաց ուսուցանել նեղ մասնագիտական անգլերեն (Professional English) յուրաքանչյուր ֆակուլտեի առարկայական բովանդակության տիրույթում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի գիտական երկխոսության համար պահանջվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին և տերմիններին,
2. կկարողանա ազատ գրույց վարել և քննարկել մասնագիտական ոլորտին առնչվող թեմաների շուրջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մասնագիտական բանավոր խոսքի զարգացում: *Թեմա 2՝* Մասնագիտական քննարկում կատարելու հմտությունների ուսուցում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց: Առաջին առաջադրանքն է՝ կարդալ, թարգմանել անձանոթ տեքստը մասնագիտական թեմայով: Երկրորդ առաջադրանքն է՝ մեկնաբանել ծանոթ մասնագիտական տեքստը: Երրորդ առաջադրանքն է՝ խոսել մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ:

1608/B03. Ֆրանսերեն լեզու-3 (Լրացուցիչ դասընթաց) (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, գործնական պարապմունք 3-րդ կիսամյակ,

քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է հանրագումարի բերել նախորդ մակարդակներում ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա իր մասնագիտական հիմնական տերմինների նշանակությունը, ներառյալ երկրորդ կիսամյակում սովորած տերմինաբանական 300 միավոր,
2. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր,
3. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ և վերաշարադրել միջին բարդության հասարակական-քաղաքական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում, քերականորեն (հոդի և այլ մասնիկների օգնությամբ), ձևաբանորեն (բառի ձևի փոփոխություն, ածանցներ), բառային (բառի տարբեր ձևեր): Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: *Թեմա 2*՝ Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը, ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը՝ indicatif (սահմանական եղանակ), conditionnel (պայմանական եղանակ), subjonctif (ընդակական եղանակ), impératif (հրամայական եղանակ): *Թեմա 3*՝ Նախդիրների համակարգային դասակարգում, տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

Քննություններ անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքն անցկացվում է գրավոր թեստի արդյունքների և բանավոր հարցման հիման վրա:

1106/B01. Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1 (2 կրեդիտ) Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար) 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ունի ծանոթացնել ուսանողին հայոց պատմության հին շրջանի և միջնադարի պատմությանը, Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրությանը և սեր առաջացնել մեր ժողովրդի բազմադարյան պատմության և նրա հերոսական անցյալի նկատմամբ՝ շեշտը դնելով հայոց պետականության պատմության ըստ ամենայնի լուսաբանման վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայոց հին ու միջնադարյան պատմությանը,
2. կկարողանա քննադատական վերաբերմունք հանդես բերել հայոց պատմության հին ու միջին շրջանի կարևորագույն իրադարձություններին,
3. յուրացրած կլինի հայոց պետականությունների պատմությունը:

Բովանդակությունը.

Ներածություն. Հայոց պատմության առարկան: Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը, տարածքը և բնական պայմանները: *Թեմա 1*՝ Հայաստանը հնագույն շրջանում: *Թեմա 2*՝ Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Ուրատու, Երվանդունիների թագավորությունը: Արտաշեսյանների թագավորությունը: Արշակունիների թագավորությունը Հայաստանում 2-3-րդ դ: *Թեմա 3*՝ Հայաստանը վաղ միջնադարում: *Թեմա 4*՝ Հայաստանը զարգացած միջնադարում: *Թեմա 5*՝ Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

*1106//B02. Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 2 (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար)
2-րդ կիսամյակ, քննություն*

Նպատակը.

Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին մատուցել հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանը: Դասավանդման ընթացքում շեշտը դրվում է ազգային-ազատագրական շարժումների և Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմության վերլուծության վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայ ժողովրդի նոր և նորագույն պատմությանը,
3. կկարողանա վերլուծել հայ ազգային-ազատագրական շարժման կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմությանը և դասեր քաղել անցյալի սխալներից, կկարողանա գիտելիքները լայնորեն օգտագործել իր աշխատանքային, հատկապես կրթական գործընթացներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական հարցը. առաջացումը, բովանդակությունը: Ազատագրական պայքարը 17-18-րդ դդ.: Ռուսաստանի տիրապետության հաստատումը Արևելյան Հայաստանում: *Թեմա 2՝* Հայ ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը (1870-ական թթ.- 20-րդ սկիզբ): Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: *Թեմա 3՝* Պանթուրքիզմը պետական քաղաքականություն Թուրքիայում: Արևմտահայության Մեծ եղեռնը: Հայաստանը 1917թ. փետրվարյան հեղափոխության շրջանում: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը : *Թեմա 4՝* Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: *Թեմա 5՝* Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991 թթ.: *Թեմա 6՝* Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը: *Թեմա 7՝* Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 7, 7, 6 միավոր արժեքով:

*1302//B01. Փիլիսոփայության հիմունքներ (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 սեմինար պարապմունք)
3-րդ կիսամյակ, քննություն*

Նպատակը.

Հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների արդի միտումների և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին մասնագիտական պատկերացումների ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհմանա աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը,

- կկարողանա վերլուծել և ամբողջական պատկերացում կազմել արդի քաղաքակրթական, քաղաքական մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնաձին քաղաքակրթության զլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փիլիսոփայությունը հոգևոր մշակույթի համակարգում: Փիլիսոփայության առարկան և գործառույթները: *Թեմա 2*՝ Քաղաքակրթության զարգացման պատմափիլիսոփայական ակնարկ: *Թեմա 3*՝ Կեցության փիլիսոփայական ըմբռնումը: Մարդկային կեցության առանձնահատկությունները: *Թեմա 4*՝ Հոգեկանի ծագման հիմնահարցը: *Թեմա 5*՝ Աշխարհի ճանաչողության հիմնահարցը: *Թեմա 6*՝ Մարդու փիլիսոփայական ըմբռնումը: Փիլիսոփայական մարդաբանություն: *Թեմա 7*՝ Հասարակության փիլիսոփայական ըմբռնումը: Պատմության իմաստը: *Թեմա 8*՝ Սոցիալական կյանքի հիմնական ոլորտները: *Թեմա 9*՝ Հասարակության հոգևոր կյանքը: Հոգևոր մշակույթ և քաղաքակրթություն: *Թեմա 10*՝ Հասարակական առաջադիմությունը և մարդկության ապագան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, 2 հարցը՝ 8-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր:

2.2. Կամրնտրական դասընթացներ

1202/Յ01. Քաղաքագիտություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կատանա համապատասխան գիտելիքներ քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերի մասին,
- պատկերացում կկազմի քաղաքագիտության առարկայական տիրույթի ու մեթոդաբանության մասին,
- կունենա քաղաքագիտական վերլուծություններ կատարելու բավարարունակություններ,
- կկարողանա կողմնորոշվել գործնական քաղաքականության հիմնահարցերի մեկնաբանման հարցերում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքագիտության առարկան և օբյեկտը: *Թեմա 2*՝ Քաղաքականության ծագումը և էությունը: *Թեմա 3*՝ Քաղաքական իշխանության էությունն ու կառուցվածքը: *Թեմա 4*՝ Հասարակության քաղաքական համակարգը: *Թեմա 5*՝ Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: *Թեմա 6*՝ Քաղաքական կուսակցությունները և կուսակցական համակարգեր: *Թեմա 7*՝ Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: *Թեմա 8*՝ Քաղաքական գաղափարախոսություններ: *Թեմա 9*՝ Քաղաքական էլիտա և լիդերություն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

1901/B01. Իրավագիտություն (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները: Նպատակներից է նաև ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտությունների մշակումը, ինչպես նաև իրավական աշխարհայացքի ու մշակույթի ձեւավորումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պետության և իրավունքի մասին հիմնական սկզբունքները, հայեցակարգերը,
2. կիմանա օրենսդրության առանձին ճյուղերի իրավական կարգավորման հիմունքները,
3. կյուրացնի կարևոր իրավական հասկացությունները, եզրույթները,
4. ձեռք կրերի գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակություններ և հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասարակություն և պետություն: Թեմա 2՝ Իրավունք: Թեմա 3՝ Իրավական կարգավորման կառուցակարգը և իրավունքի կենսագործումը: Թեմա 4՝ Իրավունքի ձևերը: Թեմա 5՝ Իրավունքի համակարգը: Թեմա 6՝ Օրինականություն, իրավաչափ վարքագիծ, իրավախախտում: Թեմա 7՝ Կոռուպցիայի դեմ պայքարի իրավական հիմնահարցերը: Թեմա 8-9՝ Սահմանադրական իրավունք: Թեմա 10՝ Դատական իշխանություն և դատական համակարգ: Թեմա 11-16՝ Քաղաքացիական իրավունք: Թեմա 17՝ Աշխատանքային իրավունք: Թեմա 18՝ Ընտանեկան իրավունք: Թեմա 19՝ Էկոլոգիական իրավունք: Թեմա 20՝ Քրեական իրավունք: Թեմա 21-23՝ Դատավարական իրավունք: Թեմա 24՝ Միջազգային իրավունք:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց (նախապես տրամադրված հարցաշարից), որոնցից առնվազն 2-ին դրական պատասխանող ուսանողը ստանում է «ստուգված»:

1107/B01. Մշակութաբանություն (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն 3-րդ
կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և մշակույթ՝ հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. համապարփակ գիտելիքներ կունենա գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումների և տեսությունների մասին,
2. ծանոթ կլինի մշակույթի կառուցվածքին, բաղադրիչներին, տիպաբանությանը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափություններին,

3. ընդհանուր գիտելիքներ կունենա համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումների օրինաչափությունների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: *Թեմա 2՝* Մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, գործառույթները և մեխանիզմները: Մշակութային գործընթացները: *Թեմա 3՝* Մշակույթը «անհատ», «բնություն», «հասարակություն», «էթնոս», «քաղաքակրթություն» կատեգորիաների համատեքստում: *Թեմա 4՝* Համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումները մոտեցումներ հարցադրումներ, օրինաչափություններ: *Թեմա 5՝* Ժամանակակից մշակութային գործընթացները և գլոբալիզացիայի խնդիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

2101/B01. Կրոնների պատմություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն 3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա՝ ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, ինչպես նաև Հայ առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները և տոնածիսական համակարգը,
2. կհասկանա ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները,
3. կկարողանա կատարել տարբեր կրոնների ու կրոնական ուղղությունների տարբերակում և քննական արժևորում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: *Թեմա 2՝* Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: *Թեմա 3՝* Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: *Թեմա 4՝* Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստ-վածաշունչ: *Թեմա 5՝* Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: *Թեմա 6՝* Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: *Թեմա 7՝* Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: *Թեմա 8՝* Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: *Թեմա 9՝* Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: *Թեմա 10՝* Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 3 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ

3.1. Պարտադիր դասընթացներ

2301/B01. Համակարգչից օգտվելու հմտություններ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունք), 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին և աշխատանքի հիմնական սկզբունքներին: Ուսանողի մոտ ձևավորել համակարգչից օգտվելու հիմնական հմտությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիսականա համակարգչի կառուցվածքի և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները,
2. կիմանա, թե ինչ է օպերացիոն համակարգը, բազմախնդրայնությունը, որոնք են տեքստային և գրաֆիկական խմբագիրների աշխատանքների սկզբունքների տարբերությունը, Windows օպերացիոն համակարգի և Word, Excel, PowerPoint ծրագրերի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները,
3. կկարողանա ինքնուրույն կատարել իր թղթավարությունը (կուրսային, ավարտական աշխատանքներ, հաշվարկների կատարում, զեկուցումների համար սլայդների պատրաստում և այլն):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1` Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: Օպերացիոն համակարգի հասկացություն և բազմախնդրայնության գաղափար: Թեմա 2` Windows օպերացիոն համակարգի գրաֆիկական ինտերֆեյսի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները: Թեմա 3` Microsoft Word փաստաթղթի ստեղծում և ձևավորում: Թեմա 4` Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ: Թեմա 5` Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքն անց է կացվում համակարգչի մոտ` ըստ ստուգարքի համար

կազմված տարբերակի հրահանգների: Տարբերակը բաղկացած է 4 բաժնից, որով ստուգվում են ուսանողի գիտելիքները Windows XP համակարգի, MS Word, MS Excel և MS PowerPoint կիրառությունների վերաբերյալ: Ուսանողը գնահատվում է «ստուգված», եթե ճիշտ կատարում է յուրաքանչյուր բաժնի հրահանգների 75%-ը:

0002/B01. Քաղաքացիական պաշտպանություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և 8 ժամ

գործնական պարապմունք)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացների նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ԱԻ-ում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է կարողանա ստեղծված ԱԻ-ում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ իրականացնի պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա-1. ԱԻ-ի նախարարության կառուցվածքը և խնդիրները: *Թեմա-2.* ԱԻ-ները, նրանց բնութագրերը և կանխարգելման միջոցառումները: *Թեմա-3.* Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: *Թեմա-4.* Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: *Թեմա-5.* Բնակչության պաշտպանության կազմակերպումը ԱԻ-ների և պատերազմի ժամանակ: *Թեմա-6.* ԱԻ-ի և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: *Թեմա-7.* Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը ԱԻ-ի և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգումը ընթանում է բանավոր` հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց` երկուսը տեսական, մեկը գործնական:

0002/B02. Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն (2 կրեդիտ) Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և 24 ժամ գործնական պարապմունք)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացների նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահարում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) մինչքժշկական օգնության ցուցաբերում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է կարողանա էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) ցուցաբերել առաջին և մինչքժշկական օգնություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1` Առաջին բուժօգնությունն ու մինչքժշկական օգնությունն ԱԻ-ում: *Թեմա 2`* Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը ԱԻ-ների պայմաններում: *Թեմա 3`* Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: *Թեմա 4`* Հակահամաճարակային միջոցառումներն ԱԻ-ում: *Թեմա 5`* Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգումը ընթանում է բանավոր` հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց` երկուսը տեսական, մեկը գործնական:

0901/B01. Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման առաջարկվող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիա գիտության հիմնական տեսական մոտեցումները, օրենքները, հարցերը,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հարցերի լուծման ոլորտում,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն էկոլոգիա գիտության ուսումնասիրման օբյեկտն ու առարկան, զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը գիտությունների համակարգում: *Թեմա 2*՝ Միջավայրի գործոնները և օրգանիզմների վրա դրանց ազդեցության ընդհանուր օրինաչափությունները: *Թեմա 3*՝ Պոպուլյացիաների էկոլոգիա: *Թեմա 4*՝ Կենսացենոզի էկոլոգիական կառուցվածքը, առանձնահատկությունները : *Թեմա 5*՝ Էկոհամակարգերի գործունեության սկզբունքները, կառուցվածքը: *Թեմա 6*՝ Էներգետիկ նյութերի շրջանառությունը էկոհամակարգե-րում, սննդային շղթա: *Թեմա 7*՝ Մարդու փոխազդեցությունը բնության հետ: *Թե-մա 8*՝ Մթնոլորտի պահպանությունը: *Թեմա 9*՝ Ջրային պաշարների պահպանու-թյունը: *Թեմա 10*՝ Հողային պաշարների պահպանություն: *Թեմա 11*՝ Կենսաբազմազանության պահպանության հիմունքներ: *Թեմա 12*՝ Շրջակա միջավայրը և մարդու առողջությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր: Ստուգարքի ժամանակ ստուգվում է ուսանողի իմացությունը կիսամյակի ընթացքում անցած նյութի վերաբերյալ: Տոմսը պարունակում է 3 հարց:

4. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ

<<Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» մասնագիտություն

0101/B06. Մաթեմատիկա-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և

48 ժամ գործնական պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել վերլուծական երկրաչափության և հանրահաշվի դպրոցական դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները և դաստիարակել հմտություններ աշխարհագրության մեջ դրանք կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրանա կոորդինատների մեթոդը, վերլուծական երկրաչափությունը հարթության վրա,
2. կհասկանա վերլուծական երկրաչափությունը տարածության մեջ,
3. կծանոթանա գծային հավասարումների համակարգերի լուծման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կոորդինատների մեթոդը: Թեմա 2՝ Ուղիղ գիծը հարթության վրա: Թեմա 3՝ Երկրորդ կարգի կորեր: Թեմա 4՝ Վեկտորներ: Թեմա 5՝ Ուղիղ գիծը տարածության մեջ: Թեմա 6՝ Հարթության հավասարումը: Թեմա 7՝ Սակերտույթի տեսություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է: 2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B07. Մաթեմատիկա-2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և

48 ժամ գործնական պարապմունք)

2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել մաթեմատիկական անալիզի և հավանականությունների տեսության դպրոցական դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները և դաստիարակել հմտություններ դրանք աշխարհագրության մեջ կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրանա անընդհատ ֆունկցիաների հիմնական հատկությունները,
2. կհասկանա դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հաշվի հիմնական գաղափարները և կկարողանա աշխատել դրանց հետ,
3. կծանոթանա սահմանների տեսության հետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մաթեմատիկական ինդուկցիայի մեթոդը: Թեմա 2՝ Հաջորդական սահման: Թեմա 3՝ Ֆունկցիայի սահման: Թեմա 4՝ Ֆունկցիայի անընդհատությու-

յունը: *Թեմա 5*՝ Ֆունկցիայի ածանցյալ: *Թեմա 6*՝ Անորոշ և որոշյալ ինտեգրալ: *Թեմա 7*՝ Դիֆերենցիալ հավասարումներ: *Թեմա 8*՝ Թվային շարքեր: *Թեմա 9*՝ Հավանականությունների տեսության տարրերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

0401/B08. Ֆիզիկա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և

32 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

3-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ֆիզիկայի և ջերմադինամիկայի հիմնական օրենքներին, դրանց առնչվող հիմնական փորձերին, ներկայացնել այդ օրենքները դիֆերենցիալ և ինտեգրալային տեսքերով, գաղափար տալ նրանց հիմնական կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մեխանիկայի, մոլեկուլյար ֆիզիկայի և ջերմադինամիկայի հիմնական օրենքները, դրանց առնչվող կարևորագույն փորձերը, երևույթները,
2. կհասկանա այդ երևույթների, փորձերի, օրենքների կապը, օրենքների համակարգի ներքին տրամաբանությունը, այդ համակարգից բխող հիմնական հետևությունները և արդյունքները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նյութական կետի կինեմատիկա: *Թեմա 2*՝ Նյութական կետի և կետերի համակարգի դինամիկա: *Թեմա 3*՝ Աշխատանքը և պահպանման օրենքները: *Թեմա 4*՝ Հաշվարկի ինտեգրալ և ոչ ինտեգրալ համակարգեր: *Թեմա 5*՝ Պինդ մարմնի մեխանիկա: *Թեմա 6*՝ Հոծ միջավայրի մեխանիկա: *Թեմա 7*՝ Տատանումներ և ալիքներ: *Թեմա 8*՝ Մոլեկուլային և վիճակագրական ֆիզիկայի հիմունքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B09. Երկրագիտություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

“Երկրագիտություն” դասընթացի հիմնական նպատակն է Երկիր մոլորակի

աշխարհագրական թաղանթի ճանաչումը, որպես ամբողջական բնական համակարգ, ինչպես նաև նրա կառուցվածքի ու զարգացման, բնական համակարգերի զարգացման օրինաչափությունների բացահայտումը: Աշխարհագրական թաղանթի մասն է կազմում աշխարհագրական միջավայրը, որը շրջապատում է մարդուն և որի հետ մարդկային հասարակությունը կապված է իր կյանքով ու արտադրական գործունեությամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի աշխարհագրական թաղանթի կոմպոնենտային և տարածքային բաղադրիչների մասին,
2. կհասկանա աշխարհագրական թաղանթի բնական բաղադրիչների ընդհանուր օրինաչափությունները և տարածաժամանակային կազմակերպման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև թաղանթի ներսում նյութի, էներգիայի ու ինֆորմացիայի շրջապտույտի էությունը և դրա հետևանքները:
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող բնական երևույթների ընթացքը բացատրելու և բնապահպանական բազմաթիվ հիմնախնդիրներ լուծելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր երկրագիտության ուսունասիրության առարկան, տեղը գիտությունների դասակարգման համակարգում, նրա կառուցվածքը, ուսումնասիրության մեթոդները և արդի խնդիրները: *Թեմա 2՝* Երկրի ընդհանուր ձևաբանությունը: Երկրի ձևը, մեծությունը, ոլորտային կառուցվածքը: Երկրի խտությունը, մագնիսականությունը, ծանրահակ ուժը: Ոլորտների քիմիական կազմը: *Թեմա 3՝* Աշխարհագրական թաղանթի հիմնական հատկանիշները և դրանց փոխադարձ կապը և փոխազդանավորվածությունը: *Թեմա 4՝* Աշխարհագրական թաղանթի դինամիկան: Նյութերի և էներգիայի շրջապտույտները աշխարհագրական թաղանթում: *Թեմա 5՝* Աշխարհագրական թաղանթի ռիթմիկ երևույթներ: Օրեկան, տարեկան, բազմամյա ռիթմեր: Կենսաբանական ռիթմերը լանդշաֆտներում: *Թեմա 6՝* Մարդու և աշխարհագրական թաղանթի փոխհարաբերությունները: Բնության ռացիոնալ օգտագործման և պահպանության հիմնախնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B10. Տեղագրություն գեոդեզիայի հիմունքներով (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և 48 ժամ

լաբարատոր պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոդեզիական բոլոր տեսակի չափումների կատարման, այդ չափումների ժամանակ օգտագործվող գործիքների, ինչպես նաև չափումների արդյունքների մշակման մեթոդների մա-

սին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրի մակերևույթի համեմատաբար փոքր տեղամասերը հարթության վրա պատկերելու ձևերն ու եղանակները,
2. կհասկանա վերը նշված պատկերման համար տեղավայրում հատուկ գործիքների ու սարքերի օգնությամբ իրականացվող գծային ու անկյունային չափումները,
3. կկարողանա գնահատել չափումների արդյունքները, մշակել ու կազմել տարբեր մասշտաբի հատակագծեր ու քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հանույթի աշխատանքային հիմնավորման ստեղծումը և նրա կապակցումը պետական գեոդեզիական ցանցին: *Թեմա 2՝* Տարբեր հանույթային աշխատանքների համար օգտագործվող գործիքներն ու սարքերը, նրանց ստուգումները: *Թեմա 3՝* Կախված տարածքի չափերից, բնույթից, հանույթի նպատակից, վայրի տեղագրական և կլիմայական պայմաններից հանույթի եղանակի ընտրությունը, իրականացումը և աշխատանքների ճշտության գնահատումը: *Թեմա 4՝* Հատակագծի կազմում և ձևավորում: *Թեմա 5՝* Նախագծի տեղավորում հատակագծից բնության մեջ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B11. Հողերի աշխարհագրություն

հողագիտության հիմունքներով (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և

8 ժամ գործնական պարապմունք)

3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել լանդշաֆտային թաղանթի “հայելին” հանդիսացող հողի ձևավորման գործոնների, կազմի, հատկությունների, բերրիության և աշխարհագրական տեղաբաշխման մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հողագոյացման պրոցեսի բովանդակությունը, հողի ծագումնաբանական առանձնահատկությունները,
2. կունենա գիտելիքներ հողի կազմի, հատկությունների, բերրիության և աշխարհագրական տեղաբաշխման մասին,
3. կկարողանա կատարել հողագիտական դաշտային աշխատանքներ, հողերի ախտորոշում, ծագումնաբանական հորիզոնների բնութագրում, հողերի քարտեզագրում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հողագոյացման գործոնները և էությունը: *Թեմա 2՝* Հողի պինդ, հեղուկ և զազային փուլերի կազմն ու հատկությունները: *Թեմա 3՝* Հողերի

դաշտային ախտորոշումը և ծագումնաբանական հորիզոնների վերլուծությունը: *Թեմա 4*՝ Հողի բերրիության ձևավորման գործոններն ու տիպերը: *Թեմա 5*՝ Հողերի աշխարհագրություն, դասակարգում, շրջանացում, աշխարհագրական տեղաբաշխում: *Թեմա 6*՝ Հողային ռեսուրսների ժամանակակից վիճակը և հողերի պահպանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B12. Գեոինֆորմատիկա և գեոինֆորմացիոն քարտեզագրության ներածություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և

40 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և կիրառական գիտելիքներ քարտեզագրության և ժամանակակից տեխնոլոգիաների, ինչպես նաև ժամանակակից գեոինֆորմացիոն քարտեզագրման, նրա խնդիրների և մեթոդների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրատեղեկատվական քարտեզագրման նորագույն տեխնոլոգիաները,

2. կկարողանա կիրառական նպատակով նախագծել և ստեղծել քարտեզագրական հենք և տվյալների բանկ,

3. կհասկանա կառուցել տվյալների տարածակորդինատային, տարածամասնակային եռաչափ մոդելներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրատեղեկատվական քարտեզագրման հիմնական դրույթները և խնդիրները: *Թեմա 2*՝ Երկրատեղեկատվական համակարգերի, տեխնոլոգիաների, երկրատեղեկատվական քարտեզագրման փոխազդեցությունը: *Թեմա 3*՝ Երկրատեղեկատվական քարտեզագրության մեթոդները: *Թեմա 4*՝ Տարածական մոդելավորում և ինտերպոլյացիա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B13. Երկրաչափական նիվելիրացում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և 40

ժամ լաբորատոր պարապմունք)

2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել նիվելիրացման աշխատանքների, օգտագործվող սարքերի ու գործիքների և կատարման եղանակների վերաբերյալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա տարբեր դասերի նիվելիրացումների կատարման ժամանակ կիրառվող մեթոդների ու գործիքների մասին,
2. կիմանա նիվելիրների, նրանց կառուցվածքային տարբերությունների մասին և կկարողանա հաշվի առնել տարբեր բնույթի սխալների ազդեցությունը նիվելիրացման վրա,
3. կկարողանա կառուցել երկայնական պրոֆիլ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1` Նիվելիրացումների տեսակները, նիվելիրների կառուցվածքը, ստուգումները և աշխատանքը: *Թեմա 2`* Նիվելիրացումների բաժանումը դասերի, ռեպերների և դրոշմանիշեր, նիվելիրացման ստուգումը կայանում և ամբողջ ծրագծում, նիվելիրային ընթացքի կապակցումը պետական գեոդեզիական հիմքին: *Թեմա 3`* Նիվելիրացման մատյան, մատյանի մշակումը և պիկետների նիշերի հաշվումը: *Թեմա 4`* Երկայնական պրոֆիլի կառուցումը, կարմիր և աշխատանքային նիշերի հաշվումը, լայնական պրոֆիլների կազմումը: *Թեմա 5`* Պիկետաժի նշահարումը բնության մեջ, կորի գլխավոր կետերի նշահարումը և պիկետաժային արժեքների որոշումը, շրջանային կորերի մանրամասնիկային նշահարումը: *Թեմա 6`* Մակերևույթի նիվելիրացում, ջրհավաք մակերեսների որոշումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը` 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է` 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը` 2-ական միավոր, 2 հարցը` 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B14. Կադաստրային գործի ներածություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և 8 ժամ գործնական պարապմունք)

1-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել անշարժ գույքի և հողային կադաստրի վարման վերաբերյալ, ինչպես նաև հողի և անշարժ գույքի արդյունավետ օգտագործման նպատակով ժամանակակից տեխնոլոգիական ծրագրերի ու մեթոդների վերաբերյալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անշարժ գույքի և հողի, հողային հարաբերությունների, ՀՀ սահմանադրության, հողային օրենսգրքի և ՀՀ կառավարության որոշումների մասին,
2. կհասկանա անշարժ գույքի և հողային կադաստրի դերն ու նշանակությունը:

յունը, նրանց բաղադրիչ մասերի վարումը, տեղեկությունների ստացումը, մշակումը և խմբավորումը,

3. կկարողանա իրականացնել սեփականության իրավունքի գրանցում, հաշվառում և գնահատում, ինչպես նաև կիրառել կադաստրի տվյալները հողային հարաբերությունների կարգավորման, հողային հարկի, վարձակալության և այլ բնագավառներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կադաստրի ընդհանուր հասկացությունը և բովանդակությունը, հիմնական հողային հարաբերությունները, հողային կադաստրի բաղադրիչ մասերը և նրանց վարման կազմակերպումը: *Թեմա 2՝* Հանրապետության հողային ֆոնդը որպես հողային կադաստրի օբյեկտ, հողային ռեսուրսների կառավարման տնտեսական հիմքերը և մեխանիզմները: *Թեմա 3՝* Անշարժ գույքի օբյեկտների հասկացությունը և դասակարգումը, հողային շուկայի ձևավորումը և գործողությունը: *Թեմա 4՝* Անշարժ գույքի և հողամասերի գնահատման մեթոդները, տեղեկատվական համակարգի ստեղծումը և զարգացումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B15. Տախեռմետրիական հանույթ (5 կրեդիտ)

Շարքաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ՝ տեղավայրում կատարել տախեռմետրական հանույթ՝ դրա համար օգտագործելով ժամանակակից օպտիկական տախեռմետրեր և հաշվարկման նորագույն համակարգեր:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա այն ամբողջական տեխնոլոգիան և ժամանակակից գործիքներն ու սարքերը, որոնց միջոցով կարելի է իրականացնել ցանկացած տեղավայրի տախեռմետրական հանույթը,
2. կհասկանա դաշտային չափումների արդյունքների հիման վրա կազմել տեղամասի ճշգրիտ հատակագիծը,
3. կկարողանա տեսական և պրակտիկ գիտելիքները հմտորեն օգտագործել նյութերի մշակման նպատակով համակարգչային տեխնիկան:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Եռանկյունաչափական նիվելիրացման մեթոդը: *Թեմա 2՝* Թելային հեռաչափի տեսություն: *Թեմա 3՝* Վերագանցումների հաշվման տեխնիկան: *Թեմա 4՝* Տեխնիկական չափաձողեր և աղյուսակներ: *Թեմա 5՝* Ուղղաձիգ շրջանի կառուցվածքը և ստուգումները: *Թեմա 6՝* Տախեռմետրավտոմատներ, կիրառման առանձնահատկությունները: *Թեմա 7՝* Տախեռմետրական հանույթի հատակագծի կազմում ռելիեֆի պատկերմամբ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B16. Քարտեզագիտություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և

48 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողներին տալ քարտեզագրության հիմնավորված ժամանակակից մեկնաբանում, այն միևնույն ժամանակ որպես գիտության տեխնիկա և տեխնալոգիա՝ նկատի ունենալով քարտեզագրության և նորագույն տեխնոլոգիաների ինտեգրացիոն պրոցեսները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

կիմանա ժամանակակից պայմաններում ընթացող գիտությունների ինտեգրացիայի մասին, որի արդյունքում տեղի է ունենում գիտությունների ակտիվ զարգացում, այդ թվում նաև քարտեզագիտության,

1. կիսականան և ձեռք կրերի կայուն գիտելիքներ նշված ինտեգրացիայի արդյունքում քարտեզագրության և քարտեզագիտության նոր ճյուղի զարգացման վերաբերյալ, ինչպիսին է երկրատեղեկատվական ժամանակակից քարտեզագրումը,

2. կկարողանա դառնալ լավ քարտեզագիր մասնագետ միայն այն դեպքում, եթե զուգակցի ժամանակակից տեխնոլոգիաները, սարքածրագրային համակարգերը քարտեզակազմողական աշխատանքների ընթացքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզ, քարտեզագրության տերմինները, էությունը և նրանց սահմանումները: Թեմա 2՝ Քարտեզագրական ժամանակակից պատկերումները:

Թեմա 3՝ Քարտեզագրական ընդհանրացում քարտեզների և ատլասների տիպերը: Թեմա 4՝ Քարտեզների օգտագործման մեթոդները: Թեմա 5՝ Քարտեզագիտության քարտեզագրության երկրատեղեկատվական համակարգերի կարպերը:

Թեմա 6՝ Երկրատեղատվական քարտեզագրումը և երկրատեղատվական համակարգերը որպես գիտության տեխնիկա և տեխնալոգիա: Թեմա 7՝ Գեոիկոնիկա և գեոիկոնոմետրիա տերմինները և նրանց սահմանումները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B17. ՀՀ քաղաքացիական իրավունք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 16

ժամ սեմինար)

3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

1. Պարզաբանել քաղաքացիական իրավունքի էությունը, առանձնահատկությունները, քաղաքացիական իրավահարաբերությունների կարգավորման կառուցակարգերը կադաստրային հարաբերությունների կանոնակարգման համար քաղաքացիաիրավական նորմերի դերն ու նշանակությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քաղաքացիական օրենսդրությունը,
2. կհասկանա օրենսդրությամբ ամրագրված կառուցակարգերն օգտագործել անշարժ գույքի կապակցությամբ ծագող հարաբերությունները կարգավորելիս,
3. կկարողանա դրանք կիրառել կոնկրետ խնդիրներ լուծելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքացիական իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ: Թեմա 2՝ Քաղաքացիական իրավահարաբերություններ: Թեմա 3՝ Քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտները: Թեմա 4՝ Քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտները: Թեմա 5՝ Գործարքներ: Թեմա 6՝ Ներկայացուցչություն: Թեմա 7՝ Ժամկետները քաղաքացիական իրավունքում, հայցային վաղեմություն: Թեմա 8՝ Սեփականության իրավունք: Թեմա 9՝ Քաղաքացիների սեփականության իրավունքը: Թեմա 10՝ Պետական սեփականության իրավունք: Թեմա 11՝ Ընդհանուր սեփականության իրավունք: Թեմա 12՝ Սեփականության իրավունքի պաշտպանումը: Թեմա 13՝ Սահմանափակ իրային իրավունքներ: Թեմա 14՝ Ընդհանուր ուսմունք պարտավորությունների մասին: Թեմա 15՝ Քաղաքացիաիրավական պայմանագիր: Թեմա 16՝ Գույքի օտարման պայմանագրեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B18. Տվյալների հենք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և

40 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տվյալների հենքի (ՏՀ) հիմունքներին՝ նախագծում, ստեղծում, տեղեկացնել նորմավորման և օպտիմավորման հիմունքների մասին, ՏՀ կառավարման SQL լեզվի միջոցով, ներկայացնել ՏՀ օգտագործման առանձնահատկությունները տարածական (spatial) տվյալների ցուցադրման համար, ինչպես նաև ՏՀ-ի օգտագործումը որպես ԱՏՀ հիմք:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա SՀ-ի էության, դրա նախագծման, ստեղծման և կառավարման մասին,
2. կհասկանա SՀ-ի ռեյացիոն մոդելը, նորմավորման և օպտիմավորման մեթոդները,
3. կկարողանա կիրառել ստացված գիտելիքները գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տվյալների մոդել: *Թեմա 2՝* Ռեյացիոն մոդել: *Թեմա 3՝* Գործողություններ աղյուսակների հետ: *Թեմա 4՝* Տվյալների ամբողջականություն: *Թեմա 5՝* SՀ-ի նախագծում: *Թեմա 6՝* Նորմավորում և օպտիմավորում: *Թեմա 7՝* Տարածական տվյալներ: *Թեմա 8՝* SՀ-ի ղեկավարման համակարգեր (Postgre SQL, Microsoft SQL Server):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B19. Գեոմորֆոլոգիա երկրաբանության հիմունքներով (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և 48 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գեոմորֆոլոգիայի և երկրաբանության հիմունքների, ռելիեֆի ձևերի ծագման և զարգացման, ներծին և արտածին պրոցեսների առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի գեոմորֆոլոգիայի և երկրաբանության, նրա ուսումնասիրության օբյեկտի և մեթոդների մասին,
2. կհասկանա ներծին և արտածին պրոցեսների էությունը, ապարների և ռելիեֆի տարբեր ձևերի ծագման պատճառները,
3. կստանա տեսական գիտելիքներ, որոնք կարող է օգտագործել գործնական նպատակներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրի և երկրակեղևի կազմը, կառուցվածքը և հասակը: *Թեմա 2՝* Երկրի ռելիեֆը: *Թեմա 3՝* Քարոլորտը և ներծին պրոցեսները: *Թեմա 4՝* Երկրի զարգացման հիմնական փուլերը: *Թեմա 5՝* Արտածին պրոցեսներ: *Թեմա 6՝* Գեոմորֆոլոգիական, երկրաբանական և տեկտոնական քարտեզներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:
Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2
հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B20. Թեոդոլիտային և մենզուլային հանույթ (7 կրեդիտ)

*Շաբաթական 7 ժամ (56 ժամ դասախոսություն և 56 ժամ
լաբորատոր պարապմունք)*

*4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց
Նպատակը.*

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել հորիզոնական թեո-
դոլիտային հանույթ կատարելու համար անհրաժեշտ տեսական ու պրակտիկ
գիտելիքներ՝ կիրառելով շամանակակից գործիքներ ու սարքեր մինչպես նաև
հաշվարկման նորագույն տեխնոլոգիաներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա այն ամբողջական տեխնոլոգիան և ժամանակակից գործիքներն ու
սարքերը, որոնց միջոցով կարելի է իրականացնել ցանկացած տարածքի
թեոդոլիտային հանույթ,
2. կհասկանա տեսական և դաշտային չափումների արդյունքների հիման
վրա կազմել տեղամասի հորիզոնական հատակագիծը,
3. կստանա պրակտիկ հմտություններ օգտվելու ժամանակակից գեո-
դեզիական գործիքներից ու սարքերից՝ գծային և անկյունային չափումներ
իրականացնելու նպատակով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թեոդոլիտային ընթացքներ, նրանց կապակցումը պետական գեո-
դեզիական ցանցից: *Թեմա 2՝* Թեոդոլիտային հանույթի կատարման համար
անհրաժեշտ գործիքներ ու սարքեր: *Թեմա 3՝* Բուսուլային ընթացքներ: *Թեմա 4՝*
Թեոդոլիտային հանույթի դաշտային չափումների արդյունքների մշակման
հերթականությունը: *Թեմա 5՝* Թեոդոլիտային ընթացքների տեղադրումը
ռումբերով և գծերի պրոեկցիաներով: *Թեմա 6՝* Կորդինատային ցանցի կա-
ռուցումը և աշխատանքային հիմնավորման կետերի տեղադրումը: *Թեմա 7՝*
Հատակագծի վերջնական ձևավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4
միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրա-
քանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:
Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2
հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B21. Ինժեներային երկրաբանություն և գրունտագիտություն (4 կրեդիտ)

*Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և 40 ժամ գործնական
պարապմունք)*

*4-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց
Նպատակը.*

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրաբանական
միջավայրի և ճարտարագիտական կառույցների փոխազդեցության խնդիրներին,
ճարտարագիտաերկրաբանական պրոցեսների կանխորոշմանը և հաշվարկ-

մանը, լեռնային ապարների երկրատեխնիկական հատկությունների փոփոխության օրինաչափություններին, կապված ապարների առաջացման պայմանների և հետզենետիկ պրոցեսների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրունտների տեսական հիմունքները և կծանոթանա ճարտարագիտական երկրադինամիկային,
2. կհասկանա ռեգիոնալ ճարտարագիտական երկրաբանության ընդհանուր օրենքները,
3. կկարողանա կատարել ճարտարագիտաերկրաբանական հետազոտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ճարտարագիտական երկրաբանությունը որպես երկրաբանական գիտական ուղղություն: *Թեմա 2*՝ Գրունտների կազմը և կառուցվածքը, ջրաֆիզիկական և մեխանիկական հատկությունները: *Թեմա 3*՝ Երկրաբանական պրոցեսներ, երևույթներ, նրանց ճարտարագիտաերկրաբանական դասակարգումը: *Թեմա 4*՝ Հողմահարման պրոցեսների և կեղևի ճարտարագիտաերկրաբանական գնահատումը: *Թեմա 5*՝ Գերնստման երևույթներ: *Թեմա 6*՝ Սեյսմիկ միկրոշրջանացում: *Թեմա 7*՝ Ռեգիոնալ ճարտարագիտական երկրաբանության հիմնական դրույթները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B21. Տնտեսագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և

16 ժամ գործնական պարապմունք)

4-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տնտեսագիտության ընդհանուր հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հիմնական տնտեսագիտական հասկացությունների, արտադրողների և սպառողների վարքագծերը, տնտեսական մեխանիզմի գործունեության առանփնահատկությունները,
2. կհասկանա երկրում տարվող տնտեսական քաղաքականությունը, խորամուխ լինել առաջարկ-պահանջարկի, մրցակցության գնաճի մեխանիզմների մեջ:
3. կկարողանա վերլուծել առկա խնդիրները և առաջարկել դրանց լուծման եղանակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պահանջարկի և առաջարկի առաձգականությունը: *Թեմա 2*՝ Սպառողի վարքի տեսության հիմունքները: *Թեմա 3*՝ Գործարար ձեռնարկությունները և արտադրողի վարքը: *Թեմա 4*՝ Արտադրության ծախսերի տեսություն: *Թեմա 5*՝ Մրցակցային և ոչ մրցակցային շուկաները: *Թեմա 6*՝ Մակրոտնտեսական ցուցանիշները: Ազգային հաշիվների համակարգը: *Թեմա 7*՝ Մակրոտնտեսական անկայունություն, տնտեսական ցիկլեր, գործազրկություն և ինֆիլյացիա: Տնտեսական աճ: *Թեմա 8*՝ Ամբողջական պահանջարկ ամբողջական առաջարկ:

Թեմա 9՝ Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B22. Քարտեզների նախագծում և կազմում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ

լաբորատոր պարապմունք)

5-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ ավանդական և ավտոմատ եղանակներով աշխարհագրական քարտեզների կազմման տեսական հիմնավորման և լաբորատոր պրոցեսների հաջորդականության մասին, որոնք ընդհանուր են ցանկացած բովանդակության և նշանակության քարտեզների համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա, որ քարտեզի ստեղծումը հանդիսանում է բավական բարդ տնտեսատեխնոլոգիական պրոցես,

2. կհասկանա, որ ժամանակակից պայմաններում բարձր որակի ճշգրիտ բազմաֆունկցիոնալ, բազմաշերտ տեղեկատվական օպերատիվ քարտեզներ կարելի է ստեղծել՝ ունենալով տեսական բարձր գիտելիքներ և կարողություն, օգտագործել ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և համապատասխան սարքածրագրային միջոցներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզների նախագծման և կազմման հիմնական տեսական դրույթները: *Թեմա 2՝ Քարտեզների նախագծման և կազմման գլխավոր տեխնոլոգիական փուլերը:* *Թեմա 3՝* Խմբագրական աշխատանքների և քարտեզների խմբագրության էությունը: *Թեմա 4՝* Թեմատիկ քարտեզների նախագծման, կազմման, խմբագրման առանձնահատկությունները: *Թեմա 5՝* Ժամանակակից տեխնոլոգիաների համապատասխան սարքածրագրային միջոցների օգտագործումը քարտեզների նախագծման, կազմման և ձևավորման պրոցեսում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B23. Գեոէկոլոգիան կադաստրային գործում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ

գործնական պարապմունք)

5-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, օգտագործելով աշխարհագրական թաղանթի

առանձին բաղադրիչների իմացությունը, ուսանողների մոտ ձևավորել, տարբեր մակարդակի գեոհամակարգերում ծագած բնակապահպանական հիմնահարցերի տարածական օրինաչափությունների մասին իմացություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոէկոլոգիա գիտական ուղղության, նրա ուսումնասիրման օբյեկտի՝ էկոլոգիայի՝ որպես երկրի ոլորտների փոխկապակցված համակարգի, նրա և հասարակության հետ ինտեգրացիայի պրոցեսում ծագած խնդիրների մասին,
2. կհասկանա տարբեր կարգի՝ գլոբալ, ռեգիոնալ, լոկալ գեոհամակարգերում առկա բարդ խնդիրների առաջացման պատճառները,
3. կկարողանա ձեռք բերած գեոէկոլոգիական գիտելիքներով առաջնորդվել ողջ կյանքի ընթացքում և դրանք կիրառել առօրյա կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեոէկոլոգիան որպես միջճյուղային և ինտեգրացնող գիտություն:

Թեմա 2՝ Գեոէկոլոգիական մտքի և հայացքների ձևավորման համառոտ պատմություն: *Թեմա 3՝* Գեոէկոլոգիայի հիմնարար հասկացությունները և կատեգորիաները: *Թեմա 4՝* Աշխարհագրական թաղանթ և էկոլոգիա: *Թեմա 5՝* Էկոլոգիայի սոցիալ-տնտեսական գործոնները: *Թեմա 6՝* Համամոլորակային փոփոխություններ: Գեոէկոլոգիական իրավիճակի ինդիկատորները: *Թեմա 7՝* Աշխարհագրական թաղանթ և մարդու գործունեությունը: Մթնոլորտի գեոէկոլոգիական առանձնահատկությունները: Ջրոլորտի գեոէկոլոգիական առանձնահատկությունները: *Թեմա 8՝* Հողային ռեսուրսների օգտագործման գեոէկոլոգիական հիմնախնդիրները: *Թեմա 9՝* Նյութերի շրջապտույտը և մարդու դերը: Կենսոլորտի հիմնական առանձնահատկությունները և նրա դերը էկոլոգիայում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B24. Տնտեսագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն 16 ժամ գործնական պարապմունք), 4-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Կտիրապետի տնտեսագիտության հիմնարար սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտության նպատակը և խնդիրները: *Թեմա 2՝* Ուսումնասիրության մեթոդաբանությունը և մեթոդները: *Թեմա 3՝* Տնտեսագիտության կապը աշխարհագրության հետ: *Թեմա 4՝* Տնտեսական սկզբունքների կիրառումը քարտեզագրության և կադաստրային գործի ոլորտում: *Թեմա 5՝* Քարտեզագրության և կադաստրային գործի ենթակառուցվածքների էկոնոմիկա: *Թեմա*

6՝ Տնտեսագիտության դերը քարտեզագրության և կադաստրային գործի գիտական զարգացման գործում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B25. Կառուցապատված տարածքների կադաստր (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ գործնական պարապմունք)

*5-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման
դասընթաց Նպատակը.*

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կառուցապատ տարածքների կադաստրի ստեղծման համար անհրաժեշտ տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրանա կառուցապատ տարածքների կադաստրի ստեղծման սկզբունքներն ու կարգը,
2. կհասկանա կառուցապատ տարածքների կադաստրի վարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով մշակել կառուցապատ տարածքների կադաստրի ստեղծման սխեմա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացություն կադաստրի մասին, նրա նշանակությունը և կիրառման ոլորտները: *Թեմա 2՝* Քաղաքային կադաստր, կառուցվածքը և բովանդակությունը, միջավայրի օբյեկտների և երևույթների մասին տեղեկատվության ձևերը: *Թեմա 3՝* Բնակավայրերի հողային կադաստր և քաղաքային տարածքի գոտիավորում: *Թեմա 4՝* Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: *Թեմա 5՝* Քաղաքային հողերի գույքագրման կամերալ աշխատանքներ: *Թեմա 6՝* Հողօգտագործողների իրավունքների ձևակերպման կարգը: Հողային տեղամասերի հաշվառումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B26. Հանքային ռեսուրսների կադաստր և մոնիթորինգ (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ գործնական պարապմունք)

*5-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց
Նպատակը.*

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման և մոնիթորինգի կազմակերպման համար անհրաժեշտ տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման սկզբունքներն ու կարգը,
2. կհասկանա բնական ռեսուրսների կադաստրի վարման և մոնիթորինգի կազմակերպման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով մշակել բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման և մոնիթորինգի կազմակերպման սխեմա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացություն բնական ռեսուրսների կադաստրի մասին, նշանակությունը, խնդիրները: *Թեմա 2*՝ Բնական ռեսուրսների ճյուղային կադաստր: Հանքային, ջրային, անտառային ռեսուրսների, կենսաբանական կադաստր: *Թեմա 3*՝ Բնական ռեսուրսների համալիր տարածքային կադաստր (ԲՌՀՏԿ): *Թեմա 4*՝ Կադաստրային տվյալների մշակման ավտոմատացում: Ավտոմատացման սկզբունքները: *Թեմա 5*՝ Գեոինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ներդրումը ԲՌՀՏԿ-ի իրականացման նպատակով: *Թեմա 6*՝ Բնական ռեսուրսների մոնիթորինգի վերահսկողական ցուցանիշների համակարգը: Բնական ռեսուրսների բազային և օպերատիվ մոնիթորինգ: *Թեմա 7*՝ Բնական ռեսուրսների մոնիթորինգի կառուցվածքը և կազմակերպումը: Բնական ռեսուրսների էկոլոգիական փոփոխության մոնիթորինգի ինֆորմացիոն ապահովումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B27. Լանդշաֆտագիտություն և լանդշաֆտային պլանավորում (4

կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և

32 ժամ գործնական պարապմունք)

6-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել և օգնել յուրացնել լանդշաֆտային պլանավորման մեթոդիկան:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լանդշաֆտային ծրագիր կազմելու ձևերը,
2. կհասկանա լանդշաֆտի շրջանակային պլանի, կանաչ պլանի կազմելու կարևորությունը,
3. կկարողանա ինքնուրույն հետազոտություններ կատարել :

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկիր մոլորակի լանդշաֆտային թաղանթի ոլորտները: *Թեմա 2*՝ Լանդշաֆտային ոլորտի զարգացումը և դինամիկան: *Թեմա 3*՝ Լանդշաֆտային պլանավորման եվրոպական և ռուսական փորձը: *Թեմա 4*՝ Լանդշաֆտային ծրագիր կազմելու մեթոդիկան փոքր մասշտաբով, էկոլոգիակն գոնաները: *Թեմա 5*՝ Լանդշաֆտի շրջանակային պլան: Հիմնական բնական բաղադրիչների գնահատման մեթոդիկան արժեքը և խոցելիության կատեգորյաներ: Տվյալների ինտեգրացիա: *Թեմա 6*՝ Խոշորամաշտաբ լանդշաֆտային պլանների կազմում և

դրա փորձը Հայաստանում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B28. Գեոդեզիական նշահարման աշխատանքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 16 ժամ

լաբարատոր պարապմունք)

6-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողների մոտ տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ գեոդեզիական նշահարման, նշահարման եղանակների, նշահարման համար անհրաժեշտ գեոդեզիական գործիքների ու սարքերի օգտագործման և նախագծի բնութայան մեջ տեղափոխման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կատանա գեոդեզիական աշխատանքների նշահարման աշխատանքների կատարման ամբողջական տեխնոլոգիան,
2. կհասկանա և կկարողանա ազատ կերպով և ինքնուրույն օգտվել նշահարման համար անհրաժեշտ գործիքներից ու սարքերից,
3. կկարողանա և ձեռք կբերի տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ կամուրջների, ոռոգման ջրանցքների, ջրամբարների և այլ հիդրոտեխնիկական կառույցների ըստ բարձրության և խորության գեոդեզիական նշահարման համար:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Նշահարման գեոդեզիական հիմնավորման ստեղծում: Թեմա

2՝ Գեոդեզիական նշահարման դաշտային աշխատանքներ: Թեմա 3՝ Տրված երկարության գծի և անկյան տեղափոխումը բնության մեջ: Թեմա 4՝ Կետերի բացարձակ բարձրությունների բնության մեջ տեղափոխման եղանակը:

Թեմա 5՝ Շինարարական հրապարակների հարթեցման և նախագծային նիշերի իրա-կանացման համար անհրաժեշտ գեոդեզիական նշահարման աշխատանքներ: Թեմա 6՝ Տրված թեքության գծի և հարթության նշահարում:

Թեմա 7՝ Շինարարական ցանցի նշահարումը :

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B29. ՀՀ աշխարհագրություն (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և

40 ժամ գործնական պարապմունք)

*5-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով
դասընթաց*

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողներին ծանոթացնել ՀՀ ֆիզիկական աշխարհագրությունը, նրա բնությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կստանա գիտելիքներ ՀՀ բնության և տնտեսության տեղաբաշխման առանձնահատկությունների մասին,
2. գաղափար կկազմի հանրապետության լանդշաֆտների էության և հողերի կադաստրային գնահատման ժամանակ դրանց նշանակության մասին,
3. կկարողանա ստացված տեսական գիտելիքները օգտագործել կիրառական նպատակներով:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Աշխարհագրական դիրքը և սահմանները: *Թեմա 2*՝ Լեռնագրությունը: *Թեմա 3*՝ Երկրաբանական կառուցվածքը և օգտակար հանածոները: *Թեմա 4*՝ Կլիման: *Թեմա 5*՝ Ջրագրությունը: *Թեմա 6*՝ Հողաբուսական ծածկը, կենդանական աշխարհը: *Թեմա 7*՝ Վերընթաց լանդշաֆտային գոտիները: *Թեմա 8*՝ Վարչատարածքային կառուցվածքը և բնակչությունը: *Թեմա 9*՝ Արդյունաբերությունը: *Թեմա 10*՝ Գյուղատնտեսությունը *Թեմա 11*՝ Տրանսպորտ և տնտեսական կապերը: *Թեմա 12*՝ Բնության պահպանությունը: *Թեմա 13*՝ Ներքին բնապահպանական տարբերությունները *Թեմա 14*՝ ԼՂՀ բնության և տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B30. Գեոդեզիական նշահարման աշխատանքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 16 ժամ

լաբորատոր պարապմունք)

6-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողների մոտ տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ գեոդեզիական նշահարման, նշահարման եղանակների, նշահարման համար անհրաժեշտ գեոդեզիական գործիքների ու սարքերի օգտագործման և նախագծի բնույթի մեջ տեղափոխման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կստանա գեոդեզիական աշխատանքների նշահարման աշխատանքների կատարման ամբողջական տեխնոլոգիան,
2. կհասկանա և կկանոդանա ազատ կերպով և ինքնուրույն օգտվել նշահարման համար անհրաժեշտ գործիքներից ու սարքերից,
3. կկարողանա և ձեռք կբերի տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ կամուրջների, ռոտզման ջրանցքների, ջրամբարների և այլ հիդրոտեխնիկական կա-

ռույցների ըստ բարձրության և խորության գեոդեզիական նշահարման համար:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Նշահարման գեոդեզիական հիմնավորման ստեղծում: *Թեմա 2՝* Գեոդեզիական նշահարման դաշտային աշխատանքներ: *Թեմա 3՝* Տրված երկարության գծի և անկյան տեղափոխումը բնության մեջ: *Թեմա 4՝* Կետերի բացարձակ բարձրությունների բնության մեջ տեղափոխման եղանակը: *Թեմա 5՝* Շինարարական հրապարակների հարթեցման և նախագծային նիշերի իրականացման համար անհրաժեշտ գեոդեզիական նշահարման աշխատանքներ: *Թեմա 6՝* Տրված թեքության գծի և հարթության նշահարում: *Թեմա 7՝* Շինարարական ցանցի նշահարումը :

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B31. Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 16 ժամ գործնական պարապմունք)

8-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մանր ու խոշոր բիզնեսի կազմակերպման սկզբունքներին ու ձևերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինչ է բիզնեսը, ինչպես կազմակերպել այն և կառավարել,
2. կհասկանա մանր, միջին և խոշոր բիզնեսի կարևորությունը երկրի զարգացման գործում,
3. կկարողանա տիրապետել բիզնեսի կազմակերպման և կառավարման համար պահանջվող հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բիզնես հասկացությունը, դերն ու նշանակությունը: *Թեմա 2՝* Խոշոր, միջին և մանր բիզնեսի կազմակերպման առանձնահատկությունները: *Թեմա 3՝* Բիզնեսի նշանակությունը երկրի զարգացման գործում: *Թեմա 4՝* Բիզնեսը զբոսաշրջիկության ոլորտում: *Թեմա 5՝* Բիզնեսի կառավարման ձևերը և մեթոդները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B32. Անշարժ գույքի էկանոմիկա և պլանավորում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ

գործնական պարապմունք)

6-ին կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակարգված գիտելիքներ անշարժ գույքի շուկայում գործող տնտեսական գործընթացների, մեթոդների և միջոցների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա անշարժ գույքի շուկայի գործառության տեսության և պրակտիկայի հիմունքները,
2. կհասկանա անշարժ գույքի վարկավորման սկզբունքներին անշարժ գույքի օբեկտների գնահատման մեթոդներին, անշարժ գույքի շուկայի գործունեության կարգավորման օրենսդրական հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անշարժ գույքի էությունը և հիմնական բնութագրիչները: *Թեմա 2՝* Անշարժ գույքի ֆինանսավորում և ներդրումներ անշարժ գույքում: *Թեմա 3՝* Անշարժ գույքի գնահատման մոտեցումները և մեթոդները: *Թեմա 4՝* Անշարժ գույքի շուկա. կառուցվածքը և առանձնահատկությունները: *Թեմա 5՝* Անշարժ գույքի շուկայի պետական կարգավորումը: *Թեմա 6՝* Ձեռնարկատիրական գործունեությունը անշարժ գույքի շուկայում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B33. Բնական ռեսուրսների կադաստր և մոնիթորինգ (6 կրեդիտ)
Շաբաթական 6 ժամ (52 ժամ դասախոսություն և 44 ժամ գործնական պարապմունք)

6-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման և մոնիթորինգի կազմակերպման համար անհրաժեշտ տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման սկզբունքներն ու կարգը,
2. կհասկանա բնական ռեսուրսների կադաստրի վարման և մոնիթորինգի կազմակերպման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով մշակել բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման և մոնիթորինգի կազմակերպման սխեմա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացություն բնական ռեսուրսների կադաստրի մասին, նշանակությունը, խնդիրները: *Թեմա 2՝* Բնական ռեսուրսների ճյուղային կադաստր: Հանքային, ջրային, անտառային ռեսուրսների, կենսաբանական կադաստր: *Թեմա 3՝* Բնական ռեսուրսների համայնք տարածքային կադաստր (ԲՌՀՏԿ): *Թեմա 4՝* Կադաստրային տվյալների մշակման ավտոմատացում: Ավտոմատացման սկզբունքները: *Թեմա 5՝* Գեոինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ներդրումը ԲՌՀՏԿ-ի իրականացման նպատակով: *Թեմա 6՝* Բնական ռեսուրսների մոնիթորինգի վերահսկողական ցուցանիշների համակարգը: Բնական ռեսուրսների

բազային և օպերատիվ մոնիթորինգ: *Թեմա 7՝* Բնական ռեսուրսների մոնիթորինգի կառուցվածքը և կազմակերպումը: Բնական ռեսուրսների էկոլոգիական փոփոխության մոնիթորինգի ինֆորմացիոն ապահովումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրա-քանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B34. Լեռնային երկրների ինժեներաաշխարհագրական գնահատումը կադաստրային գործում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և

32 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

6-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լեռնային երկրների ինժեներական աշխարհագրության հիմունքներին և դրանք օգտագործել կադաստրային գործում գիտելիքներ ստանալու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի լեռնային երկրների ինժեներական աշխարհագրության մասին,
2. կհասկանա լեռնային երկրների առանձնահատկությունները կադաստրային գործում այն գնահատելու համար,
3. կկարողանա ստացված գիտելիքները օգտագործել գործնական աշխատանքներում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գաղափար ինժեներական աշխարհագրության մասին: *Թեմա 2՝*

Լեռնային երկրների առանձնահատկությունները: *Թեմա 3՝* Լեռնային երկրների ինժեներական կլիմայագիտություն: *Թեմա 4՝* Տեխնածին գեոմորֆոլոգիական պրոցեսները որպես լեռնային երկրների ինժեներական աշխարհագրության օբյեկտ: *Թեմա 5՝* Լեռնային երկրների արտածին պրոցեսները: *Թեմա 6՝* Լեռներում քաղաքային կառուցապատման արժեքի գնահատման պրոբլեմները

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B35. Քարտեզների ձևավորում և համակարգչային դիզայն (7 կրեդիտ)
Շաբաթական 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

7-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և գործնական գիտելիքներ քարտեզագրական ստեղծագործությունների գունային, գեղանկարչական և շտրիխային ձևավորման պրոցեսում, կիրառելով ժամանակակից սարքածրագրային, համակարգչային գրաֆիկայի մեթոդները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա, որ քարտեզի գունային ձևավորումը պահանջում է բավականին խոր տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ գույնի ֆիզիկայի և տեսողական ֆիզիոլոգիայի մասին,
2. կհասկանա գույնի կարևորությունը և նրա բազմաֆունկցիոնալ նշանակությունը,
3. կկարողանա գործնականում մշակել և նախագծել քարտեզի դիզայնը, օգտագործելով ժամանակակից սարքածրագրային միջոցներ և սարքեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզների, ատլասների տեսության հիմունքները և համակարգչային դիզայն: *Թեմա 2՝* Քարտեզագրական նշանների մտապատկերային սիմվոլների համակարգչային կառուցում: *Թեմա 3՝* Գույնը որպես հիմնական պատկերման միջոց քարտեզի ձևավորման պրոցեսում: *Թեմա 4՝* Քարտեզագրական տառատեսակների, մակագրությունների համակարգչային տեղաբաշխումը քարտեզների վրա: *Թեմա 5՝* Լուսաստվերային պլաստիկայի համակարգչային տեխնոլոգիաները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B36. Կառույցների դեֆորմացիաների ուսումնասիրությունները

գեոդեզիական եղանակով (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և

48 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

7-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու տարբեր կառույցների և տեխնոլոգիական սարքավորումների դեֆորմացիաները գեոդեզիական եղանակներով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա այն ամբողջական տեխնոլոգիան և ժամանակակից գեոդեզիական եղանակները, որոնց միջոցով հնարավոր է իրականացնել ցանկացած կառուցվածքի կամ տեխնոլոգիական սարքավորման ուղղաձիգ և հորիզոնական տեղաշարժերը որաշակի ժամանակահատվածի ընթացքում,
2. կհասկանա և կկարողանա գնահատել յուրաքանչյուր եղանակով կատարված գեոդեզիական չափումների ճշտությունը,
3. կկարողանա ձեռք բերված չափումների արդյունքներով կարող է կանախագուշակել տվյալ կառուցվածքի կամ սարքավորման շահագործման

հետագա նպատակահարմարությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կառույցների դեֆորմացիաների ուսումնասիրման համար գեոդեզիական հիմնավորման կետերի ստեղծում և ամրացում: *Թեմա 2*՝ Դեֆորմացիաների ուսումնասիրման երկրաչափական նիվելիրացման եղանակը: *Թեմա 3*՝ Հիդրոստատիկ նիվելիրացման եղանակը: *Թեմա 4*՝ Հիդրոդինամիկական նիվելիրացում: *Թեմա 5*՝ Կառույցների և տեխնոլոգիական սարքավորումների դեֆորմացիաների ուսումնասիրման եռանկյունաչափական նիվելիրացման եղանակը: *Թեմա 6*՝ Տեխնիկական նախագծի ստեղծումը յուրաքանչյուր ուսումնասիրվող եզակի կառույցների համար: *Թեմա 7*՝ Չափումների արդյունքների ճշտության գնահատումը յուրաքանչյուր եղանակի դեպքում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B37. Թվային քարտեզագրություն (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և

56 ժամ լաբարատոր պարապմունք)

7-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել թվային քարտեզագրության տեսական ու գործնական խնդիրների մասին պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա թվային քարտեզագրության տեսական հիմքերը,
2. կհասկանա թվային քարտեզների ստեղծման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով ստեղծել թվային քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թվային քարտեզագրության տեղեկատվական հիմքերը: Ավանդական և թվային քարտեզների պայմանանշանների տեղեկատվությունների փոխկապակցությունը: *Թեմա 2*՝ Տեղեկատվության և թվային քարտեզագրության տեսությունը: *Թեմա 3*՝ Թվային քարտեզների ստեղծման տեխնիկական միջոցները: *Թեմա 4*՝ Մեթոդներ, ալգորիթմներ, տեխնոլոգիաներ: *Թեմա 5*՝ Թվային քարտեզների վերահսկում և խմբագրում: Թվայնացման և մշակման սխեմաների վերլուծությունը: Թվային քարտեզների հավաստիացման հասկացությունը: *Թեմա 6*՝ Թվային և էլեկտրոնային քարտեզների ստեղծման տեղեկատվական հիմքը և աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B38. Աշխարհագրական տեղեկատվական և հողատեղեկատվական համակարգեր (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և

72 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

7-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոինֆորմացիոն համակարգերի և հողային տեղեկատվական համակարգերի ու դրանց օգտագործման մասին տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրմանա գեոինֆորմացիոն համակարգերի և հողային տեղեկատվական համակարգերի գործառական կառուցվածքի տեսական հիմքերը,
2. կհասկանա ԱՏՀ-ում և ՀՏՀ-ում տվյալների կառավարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով ստեղծել ԱՏՀ և ՀՏՀ տվյալների հենք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհագրական տեղեկատվության ընդհանուր հարցեր: *Թեմա 2՝* ԱՏՀ գործառնության հնարավորությունները: Տվյալների գրանցումը, ներմուծումը և պահպանումը: *Թեմա 3՝* ԱՏՀ և ՀՏՀ տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը: *Թեմա 4՝* Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: *Թեմա 5՝* ԱՏՀ և ՀՏՀ մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիացման մեթոդները և միջոցները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, որից 2 հարցը՝ 2-ական միավոր, 2 հարցը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B39. ՀՀ հողային կադաստրի իրավունք և իրավական կարգավորումը (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 10 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և

40 ժամ գործնական պարապմունք) 8-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ

գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հողային կադաստրի որպես հողերի պետական կառավարման գործիքի, որը կոչված է ապահովել հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանության կազմակերպման ոլորտում գիտականորեն հիմնավորված որոշումների կայացնելը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրմանա անհրաժեշտ գիտելիքներ հողային կադաստրի մասին,
2. կհասկանա հողային կադաստրի բովանդակությունը և նրա առանձին բաղադրամասերի տարանջատման կիրառման տեխնիկան,
3. կկարողանա համակարգել հողային-իրավական պահանջները, հողային կադաստրային փաստաթղթերի վարման ձևերի նկատմամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հողային կադաստրի դերը և ձևավորման պատմությունը: *Թեմա 2՝* Հողային կադաստրի ժամանակակից հասկացությունը: *Թեմա 3՝* Հողային կադաստրի բովանդակությունը (կազմը):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B40. Տարածքի դիստանցիոն գոնդում (4 կրեդիտ)

Շարաթական 8 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և 24

ժամ լաբորատոր պարապմունք)

8-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել աերոտիեզերական հանույթի մեթոդներին, ինչպես նաև հողերի կադաստրային գնահատման ժամանակ կարևոր նշանակություն ունեցող տարբեր պրոցեսների, բնական և տեխնածին օբյեկտների վերծանման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աերոտիեզերական նկարների վերծանման մեթոդները,
2. կհասկանա աերոտիեզերական նկարների վրա տարբեր օբյեկտների բացահայտման օրինաչափությունները,
3. կկարողանա ստացված գիտելիքները օգտագործել կիրառական նպատակներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վերծանում և վերծանման հատկանիշների էությունը: *Թեմա 2՝* Բազմազոնալ նկարների վերծանման առանձնահատկությունները: *Թեմա 3՝* Վերծանման տեսակները և մեթոդները, վերծանման որակի գնահատումը: *Թեմա 4՝* Ռեյլիեֆի ձևերի և տիպերի վերծանումը հողերի որակի կադաստրային գնահատման համար: *Թեմա 5՝* Ապարների վերծանումը: *Թեմա 6՝* Հողաբուսական ծածկոցի վերծանումը: *Թեմա 7՝* Ջրաբանական օբյեկտների վերծանումը: *Թեմա 8՝* Մարդածին օբյեկտների վերծանումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

6. Կրթական այլ մոդուլներ

«Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» մասնագիտություն

Ուսումնական պրակտիկա - 1 (2 կրեդիտ)

2 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

0903/B03. Տեղագրություն

2 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է տեսական գիտելիքների

ամրապնդումը:

Արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա դաշտային չափումների և դիտարկումների հմտությունները,
2. կհասկանա նիվելիրային աշխատանքների ճշտության պահպանման անհրաժեշտությունը գեոմոնոֆոլոգիայի, երկրաբանության և շինարարության համար, կսովորի դաշտում տարբերել ռելիեֆի ձևերը և լեռնային ապարների տիպերը, դրանց արտահայտումը տիեզերական նկարներում,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել հետագա ինքնուրույն աշխատանքներում:

Ուսումնական պրակտիկա - 2 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է տեսական գիտելիքների ամրա-

պնդումը:

Արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա դաշտային չափումների և դիտարկումների մեթոդները,
2. կհասկանա կադաստրային գործում չափումների ու դիտարկումների կարևորությունը,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել հետագա ինքնուրույն աշխատանքներում:

Արտադրական պրակտիկա - 3 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Արտադրական պրակտիկայի նպատակն է տեսական գիտելիքների ամրա-

պնդումը ՀՀ պետական կադաստրի վարչությունում:

Արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կկարողանա դաշտում ինքնուրույն կատարել որոնողական երթուղիներ, լեռնային փորվացքների և հորատանցքների փաստագրում ու նմուշակում,
2. Կիմանա հետախուզական ցանցի ընտրության և հանքավայրի պաշարների հաշվարկման հիմնական մոտեցումները,
3. Կսովորի ստորգետնյա քարտեզագրման սկզբունքները և հանքային մարմնի ծավալային պատկերման առանձնահատկությունները:

Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ

Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ